

GRUPA KAPITAŁOWA POLIMEX MOSTOSTAL

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA
31 GRUDNIA 2019 ROKU WRAZ Z OPINIĄ NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO
REWIDENTA**

G R U P A   K A P I T A Ł O W A

SPIS TREŚCI

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	5
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
Skonsolidowany bilans	6
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	8
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	9
Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2019 r.	11
1. Informacje ogólne	11
1.1. Skład Grupy oraz opis zmian w strukturze Grupy	11
1.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza	13
2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	13
3. Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej	13
3.1. Oświadczenie o zgodności	13
3.2. Kontynuacja działalności	14
3.3. Wpływ nowych i zmienionych standardów oraz interpretacji	15
3.4. Zmiany zasad rachunkowości i sporządzania sprawozdania finansowego	16
4. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości	18
4.1. Zasady konsolidacji	19
4.2. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	19
4.3. Zmiany udziału Grupy w kapitale jednostek zależnych	19
4.4. Objęcie kontroli realizowane etapami	20
4.5. Kapitały mniejszości oraz opcja sprzedaży posiadana przez wspólników mniejszościowych ..	20
4.6. Udział we wspólnym przedsięwzięciu	20
4.7. Przeliczenie pozycji wyrażonych w walucie obcej	20
4.8. Rzeczowe aktywa trwałe	21
4.9. Nieruchomości inwestycyjne	21
4.10. Wartości niematerialne	22
4.11. Koszty finansowania zewnętrznego	23
4.12. Zapasy	23
4.13. Należności z tytułu dostaw i usług	23
4.14. Należności pozostałe	24
4.15. Kaucje przekazane z tytułu umów o budowę	24
4.16. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	24
4.17. Instrumenty finansowe	24
4.18. Kredyty, pożyczki i papiery dłużne (obligacje)	25
4.19. Aktywa (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży	25
4.20. Pozostałe aktywa	25
4.21. Przychody przyszłych okresów	26
4.22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	26
4.23. Zobowiązania pozostałe	26
4.24. Kaucje otrzymane z tytułu umów o budowę	26
4.25. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	26
4.26. Rezerwy	27
4.27. Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne	27
4.28. Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych	27
4.29. Przychody z umów z Klientami	27
4.30. Podatki	29
4.31. Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę do dnia 31 grudnia 2018.	31
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	31
6. Segmenty sprawozdawcze	33
7. Przychody i koszty	37
7.1. Przychody ze sprzedaży w podziale na kategorie	37
7.2. Informacje geograficzne	38

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego o numerach od 1 do 39 stanowią jego integralną część

7.3.	Kluczowi odbiorcy Grupy	39
7.4.	Istotne zdarzenia dotyczące realizowanych kontraktów	39
7.5.	Pozostałe przychody operacyjne.....	40
7.6.	Pozostałe koszty operacyjne	41
7.7.	Przychody finansowe	41
7.8.	Koszty finansowe	41
7.9.	Koszty według rodzajów	41
7.10.	Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat.....	42
7.11.	Koszty świadczeń pracowniczych	42
8.	Podatek dochodowy.....	42
8.1.	Bieżący podatek dochodowy	42
8.2.	Odroczony podatek dochodowy	44
9.	Zysk przypadający na jedną akcję.....	46
10.	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	46
11.	Rzeczowe aktywa trwałe	47
11.1.	Tabele ruchów rzeczowych aktywów trwałych.....	47
11.2.	Przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych wycenianych zgodnie z modelem wartości przeszacowanej.....	50
12.	Nieruchomości inwestycyjne.....	54
13.	Wartość firmy z konsolidacji	55
14.	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	55
15.	Zapasy.....	56
16.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności pozostałe	56
17.	Instrumenty finansowe – utrata wartości	57
18.	Długoterminowe kontrakty budowlane	58
19.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	59
20.	Rachunek przepływów pieniężnych	60
21.	Aktywa przeznaczone do sprzedaży	60
22.	Kapitał własny	63
22.1.	Kapitał podstawowy.....	63
22.2.	Kapitał zapasowy.....	63
22.3.	Pozostałe kapitały	63
22.4.	Element kapitałowy wyemitowanych obligacji zamiennych na akcje.....	64
22.5.	Skumulowane inne całkowite dochody	64
23.	Kredyty, pożyczki i pozostałe źródła finansowania	64
24.	Aktywa oddane pod zabezpieczenie	65
25.	Obligacje.....	65
26.	Rezerwy.....	66
27.	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	67
27.1.	Główne założenia przyjęte przez aktuarusza	67
27.2.	Analiza wrażliwości	68
28.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	68
29.	Zobowiązania warunkowe.....	69
30.	Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi.....	69
31.	Transakcje z udziałem podmiotów powiązanych ze Skarbem Państwa	70
32.	Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki dominującej	70
33.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem	70
33.1.	Ryzyko stopy procentowej	70
33.2.	Ryzyko walutowe	71
33.3.	Ryzyko kredytowe	72
33.4.	Ryzyko związane z płynnością	73
34.	Instrumenty finansowe	75
34.1.	Klasyfikacja instrumentów finansowych	75

34.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych	76
35. Wartości godziwe poszczególnych kategorii instrumentów finansowych	76
36. Zarządzanie kapitałem.....	77
37. Struktura zatrudnienia	77
38. Postępowania dotyczące wierzytelności i zobowiązań toczące się przed sądem	77
39. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	78

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Przychody ze sprzedaży	7.1	1 589 430	1 636 869
Koszt własny sprzedaży	7.9	(1 482 107)	(1 555 626)
Zysk /(strata) brutto ze sprzedaży		107 323	81 243
Koszty sprzedaży		(22 970)	(25 281)
Koszty ogólnego zarządu		(67 886)	(66 725)
Zysk / (strata) z tytułu utraty wartości aktywów finansowych		18 280	4 226
Pozostałe przychody operacyjne	7.5	30 554	50 778
Pozostałe koszty operacyjne	7.6	(4 882)	(8 777)
Zysk /(strata) z działalności operacyjnej		60 419	35 464
Przychody finansowe	7.7	25 240	13 734
Koszty finansowe	7.8	(32 585)	(34 103)
Udział w zysku jednostki stowarzyszonej		687	141
Zysk/(strata) brutto		53 761	15 236
Podatek dochodowy	8	(3 107)	932
Zysk /(strata) netto		50 654	16 168
Zysk /(strata) netto przypadający/przypadająca na:			
– akcjonariuszy jednostki dominującej		50 744	16 168
– udziały niedające kontroli		(90)	–
Zysk na akcję przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej (wyrażony w złotych na jedną akcję)			
– podstawowy oraz rozwodniony zysk na akcję		0,214	0,068
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów			
		Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zysk /(strata) netto		50 654	16 168
Składniki, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:			
Zmiana stanu z przeszacowania środków trwałych		2 949	–
Straty / zyski aktuarialne		(1 900)	(751)
Składniki, które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		2 984	698
Inne całkowite dochody netto		4 033	(53)
Łączne całkowite dochody		54 687	16 115
Przypadające na:			
– akcjonariuszy jednostki dominującej		54 777	16 115
– udziały niedające kontroli		(90)	–

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego o numerach od 1 do 39 stanowią jego integralną część

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

Skonsolidowany bilans

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018*
Aktywa			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	11	407 862	384 196
Nieruchomości inwestycyjne		14 576	14 576
Wartość firmy z konsolidacji	13	91 220	91 220
Wartości niematerialne		1 985	2 017
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	14	2 419	5 954
Aktywa finansowe		2 643	2 423
Należności długoterminowe		1 146	1 714
Kaucje z tytułu umów o budowę		117 838	111 094
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	8.2	179 829	175 973
Pozostałe aktywa trwałe		3 161	-
Aktywa trwałe razem		822 679	789 167
Aktywa obrotowe			
Zapasy	15	104 921	98 496
Należności z tytułu dostaw i usług	16	288 401	362 506
Kaucje z tytułu umów o budowę		40 458	64 853
Należności z tytułu wyceny kontraktów	18	145 349	60 058
Należności pozostałe	16	22 184	38 131
Aktywa finansowe		661	750
Środki pieniężne	19	285 013	417 808
Pozostałe aktywa		4 452	2 869
Aktywa obrotowe razem		891 439	1 045 471
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	21	42 192	36 225
Aktywa razem		1 756 310	1 870 863

* Dane przekształcone, patrz nota 3.4

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

Skonsolidowany bilans (c.d.)

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018*
Zobowiązania i kapitał własny			
Kapitał podstawowy	21.1	473 238	473 238
Kapitał zapasowy	22.2	157 746	157 746
Pozostałe kapitały	22.3	227 466	209 938
Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych	22.4	31 552	31 552
Skumulowane inne całkowite dochody	22.5	97 745	94 625
Zyski zatrzymane / Niepokryte straty		(255 651)	(289 780)
Udziały niekontrolujące		354	354
Kapitał własny razem		732 450	677 673
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i pozostałe źródła finansowania	23	83 456	139 582
Obligacje długoterminowe	25	86 857	163 630
Rezerwy	26	31 977	59 199
Zobowiązania z tyt. świadczeń pracowniczych	27	20 233	17 487
Pozostałe zobowiązania		14 047	15 988
Kaucje z tytułu umów o budowę		25 983	29 354
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8.2	1 587	1 367
Zobowiązania długoterminowe razem		264 140	426 607
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty, pożyczki i pozostałe źródła finansowania	23	76 323	93 852
Obligacje krótkoterminowe	25	86 721	12 839
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	28	350 360	347 089
Kaucje z tytułu umów o budowę		33 811	29 661
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów	18	54 092	63 939
Zobowiązania pozostałe	28	34 164	52 305
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		812	170
Rezerwy	26	60 185	107 846
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	27	61 570	55 951
Przychody przyszłych okresów		1 682	2 931
Zobowiązania krótkoterminowe razem		759 720	766 583
Zobowiązania razem		1 023 860	1 193 190
Zobowiązania i kapitał własny razem		1 756 310	1 870 863

* Dane przekształcone, patrz nota 3.4

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto		53 761	15 236
Korekty o pozycje:		(44 461)	(116 700)
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności		(687)	(141)
Amortyzacja		35 218	26 684
Odsetki i dywidendy netto		27 921	25 614
Zysk na działalności inwestycyjnej		(9 594)	(18 424)
Zmiana stanu należności	20	20 292	387 681
Zmiana stanu zapasów		(9 587)	(1 596)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	20	(27 460)	(434 776)
Zmiana stanu poz. aktywów i przychodów przyszłych okresów		(2 831)	1 265
Zmiana stanu rezerw		(74 883)	(100 036)
Podatek dochodowy zapłacony		(2 835)	(4 523)
Pozostałe		(15)	1 552
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		9 300	(101 464)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		8 925	10 021
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(15 101)	(35 001)
Wydatki związane z objęciem kontroli nad jednostką zależną	4.5	(3 696)	-
Wydatki poniesione na nabycie nieruchomości inwestycyjnych		-	1 040
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(9 872)	(23 940)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu		(9 782)	(784)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów		1 104	2 627
Spłata pożyczek/kredytów		(69 486)	(22 057)
Wykup obligacji		(11 210)	-
Odsetki zapłacone		(42 849)	(15 714)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(132 223)	(35 928)
Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(132 795)	(161 332)
Środki pieniężne na początek okresu	19	417 808	579 140
Środki pieniężne na koniec okresu	19	285 013	417 808
Środki pieniężne wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych		285 013	417 808
- w tym środki o ograniczonej możliwości dysponowania		59 634	180 219

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały	Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych	Skumulowane inne całkowite dochody z tytułu			Zyski zatrzymane /Niepokryte straty	Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny razem
					Kapitał z aktualizacji wyceny	Straty / zyski aktuarialne	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej				
Na dzień 1 stycznia 2019 roku	473 238	157 746	209 938	31 552	117 235	(2 148)	(20 462)	(289 780)	677 319	354	677 673
Zysk/(strata) za okres	-	-	-	-	-	-	-	50 744	50 744	(90)	50 654
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	2 949	(1 900)	2 984	-	4 033	-	4 033
Łączne całkowite dochody	-	-	-	-	2 949	(1 900)	2 984	50 744	54 777	(90)	54 687
Podział wyniku	-	-	17 528	-	-	-	-	(17 528)	-	-	-
Objęcie kontroli	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9 459	9 459
Ujęcie wyceny posiadanej przez udziałowców mniejszościowych opcji sprzedaży*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(9 369)	(9 369)
Przeniesienie nadwyżki z przeszacowania środków trwałych w związku z ich sprzedażą	-	-	-	-	(913)	-	-	913	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2019 roku	473 238	157 746	227 466	31 552	119 271	(4 048)	(17 478)	(255 651)	732 096	354	732 450

*Polityka rachunkowości dla tej transakcji została opisana w punkcie 4.5

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego o numerach od 1 do 39 stanowią jego integralną część

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały	Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych	Skumulowane inne całkowite dochody z tytułu			Zyski zatrzymane /Niepokryte straty	Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny razem
					Kapitał z aktualizacji wyceny	Straty / zyski aktuarialne	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej				
Na dzień 1 stycznia 2018 roku	473 238	157 746	127 368	31 552	117 333	(1 397)	(21 471)	(220 166)	664 203	382	664 585
Wdrożenie nowych standardów rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	(3 310)	(3 310)	-	(3 310)
Na dzień 1 stycznia 2018 roku po zmianie	473 238	157 746	127 368	31 552	117 333	(1 397)	(21 471)	(223 476)	660 893	382	661 275
Zysk/(strata) za okres	-	-	-	-	-	-	-	16 168	16 168	-	16 168
Zysk/(strata) aktuarialna	-	-	-	-	-	(751)	-	-	(751)	-	(751)
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	-	-	698	-	698	-	698
Łączne całkowite dochody	-	-	-	-	-	(751)	698	16 168	16 115	-	16 115
Podział wyniku	-	-	82 558	-	-	-	-	(82 558)	-	-	-
Przeniesienie na pozostałe kapitały	-	-	12	-	-	-	-	(12)	-	-	-
Dekonsolidacja jednostek zależnych	-	-	-	-	-	-	311	-	311	-	311
Przeniesienie nadwyżki z przeszacowania środków trwałych w związku z ich likwidacją	-	-	-	-	(98)	-	-	98	-	-	-
Inne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(28)	(28)
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	473 238	157 746	209 938	31 552	117 235	(2 148)	(20 462)	(289 780)	677 319	354	677 673

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego o numerach od 1 do 39 stanowią jego integralną część

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2019 r.

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal („Grupa” „Grupa kapitałowa”) składa się z jednostki dominującej Polimex Mostostal S.A. („Jednostka dominująca”, „Spółka”, „Emitent”) i jej spółek zależnych i stowarzyszonych. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku i zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku.

Polimex Mostostal S.A. działa na podstawie statutu ustalonego aktem notarialnym w dniu 18 maja 1993 roku (Rep. A Nr 4056/93) z późniejszymi zmianami. Siedziba Spółki mieści się w Warszawie przy Al. Jana Pawła II 12, 00-124 Warszawa. Spółka została zarejestrowana przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000022460. Spółce Polimex Mostostal S.A. nadano numer statystyczny REGON 710252031.

Czas trwania Jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy kapitałowej jest nieoznaczony. Sprawozdania finansowe wszystkich konsolidowanych jednostek zależnych sporządzone zostały za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie finansowe Jednostki dominującej, przy zastosowaniu spójnych zasad rachunkowości. W przypadku spółek stowarzyszonych oraz zależnych, które stosują inne zasady rachunkowości, na potrzeby konsolidacji, przekształcono dane finansowe aby były zgodne z zasadami stosowanymi przez Grupę kapitałową.

Rokiem obrotowym Jednostki dominującej oraz spółek wchodzących w skład Grupy jest rok kalendarzowy.

Podstawowym przedmiotem działalności Jednostki dominującej są szeroko rozumiane usługi budowlano-montażowe świadczone w systemie generalnego wykonawstwa w kraju i za granicą oraz świadczenie usług administracyjnych na rzecz spółek z Grupy. Przedmiotem działalności Grupy jest wykonywanie robót budowlano-montażowych, montaż urządzeń i instalacji przemysłowych, produkcja. Polimex Mostostal S.A. i Grupa prowadzą działalność w następujących segmentach: Produkcja, Budownictwo przemysłowe, Energetyka, Budownictwo infrastrukturalne oraz Nafta, gaz, chemia.

Akcje jednostki dominującej: Polimex Mostostal S.A. są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

1.1. Skład Grupy oraz opis zmian w strukturze Grupy

Na dzień 31 grudnia 2019 roku, oraz 31 grudnia 2018 roku konsolidacji podlegały następujące jednostki zależne oraz stowarzyszone:

Lp.	Jednostka	Siedziba	Zakres działalności	[%] udział	
				Stan na dzień 31 grudnia 2019 (%)	2018 (%)
Jednostki zależne					
1	Polimex Energetyka Sp. z o.o.	Warszawa	Wykonawstwo robót budowlanych	100	100
2	Naftoremont-Naftobudowa Sp. z o.o.	Płock	Wykonawstwo robót budowlanych	100	100
3	Polimex Opole Sp. z o.o. Sp. k.	Warszawa	Wykonawstwo robót budowlanych	100	100
4	Mostostal Siedlce Sp. z o.o. Sp. k.	Siedlce	Produkcja wyrobów metalowych	100	100
5	Stalfa Sp. z o.o.	Sokołów Podlaski	Produkcja wyrobów metalowych	100	100
6	Polimex Mostostal ZUT Sp. z o.o.	Siedlce	Usługi techniczne	100	100
7	Polimex Mostostal Ukraina	Żytomierz-Ukraina	Produkcja konstrukcji metalowych	100	100
8	Czerwonogródzki Zakład Konstrukcji Stalowych	Czerwonogród-Ukraina	Produkcja konstrukcji metalowych	100	100

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

9	Polimex Mostostal Wschód.	Moskwa, Rosja	Dystrybucja wyrobów metalowych	100	100
10	Polimex Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	Nie prowadzi działalności	100	100
11	Polimex Budownictwo Sp. z o.o.	Siedlce	Budownictwo przemysłowe	100	100
12	Polimex Budownictwo Sp. z o.o. Sp. k.	Siedlce	Budownictwo przemysłowe	100	100
13	Polimex Operator Sp. z o.o. Sp. k.	Warszawa	Wynajem, dzierżawa, maszyn i urządzeń budowlanych	100	100
14	Polimex Infrastruktura Sp. z o.o.	Warszawa	Roboty budowlane związane z budową dróg i autostrad	100	100
15	BR Development Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	Nie prowadzi działalności	100	100
16	Polimex-Development Inwestycje Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	Nie prowadzi działalności	100	100
17	Polimex-Development Inwestycje Sp. z o.o. Apartamenty Tatarska S.K.A. w likwidacji	Kraków	Nie prowadzi działalności	100	100
18	Energomontaż-Północ Bełchatów Sp. z o.o.	Rogowiec	Specjalistyczne usługi budowlano-montażowe	54,95	32,82
Jednostki stowarzyszone					
19	Finow Polska Sp. z o.o.	Ostrowiec Świętokrzyski	Specjalistyczne usługi budowlano-montażowe	26,4	-

Jednostka dominująca posiada kontrolę nad podmiotami zależnymi objętymi konsolidacją pełną; kontrola ta wynika z faktu posiadania przez Jednostkę dominującą większościowych pakietów udziałów w jednostkach zależnych i możliwości kierowania działaniami tych podmiotów. Jednostki zależne wyłączone z konsolidacji są podmiotami w likwidacji, restrukturyzacji, w których jednocześnie Jednostka dominująca nie posiada kontroli lub jednostkami nieistotnymi z punktu widzenia konsolidacji w Grupie. Próg istotności dla wyłączenia jednostki zależnej z konsolidacji ustalany jest według relacji aktywów analizowanej jednostki do sumy bilansowej Grupy oraz według udziału przychodów ze sprzedaży analizowanej jednostki w przychodach ze sprzedaży Grupy.

W dniu 29 października 2019 roku Polimex Mostostal S.A. za cenę 3 696 tys. zł (kwota całkowitej zapłaty, w całości obejmująca środki pieniężne, równa wartości godziwej) nabył dodatkowy pakiet udziałów w jednostce Energomontaż-Północ Bełchatów Sp. z o.o. odpowiadający 22,13% udziałów z prawem głosu. Po tej transakcji Polimex Mostostal S.A. posiada 54,95% udziałów w kapitale podstawowym tej spółki i sprawuje nad nią kontrolę. Grupa ujęła wynik z tytułu objęcia kontroli w wysokości 2.670 tys. zł (wynik ten powstał jako różnica pomiędzy wartością inwestycji w Energomontaż-Północ Bełchatów ujętą zgodnie z metodą praw własności a wartością godziwą tego pakietu udziałów posiadanego przed objęciem kontroli) prezentowany w przychodach finansowych oraz zysk z tytułu okazynego nabycia w wysokości 951 tys. zł (prezentowany w pozostałych przychodach operacyjnych). Na dzień objęcia kontroli ujęto kapitały mniejszości w kwocie 9.296 tys. zł. Sposób ujęcia udziałów mniejszości na kolejne dni bilansowe po dniu objęcia kontroli został opisany w nocie 4.5. Rozliczenie transakcji objęcia kontroli zostało zakończone i ujęte w całości w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2019 rok. Wartość rzeczowych aktywów trwałych objętych kontrolą została określona do wartości godziwej na podstawie operatu szacunkowego. Dla budynków i budowli wycenę przygotowano przy zastosowaniu podejścia dochodowego, metody inwestycyjnej, techniki kapitalizacji prostej, zaś w przypadku gruntów podejście porównawcze, metoda korygowania ceny średniej. Dla pozostałych pozycji aktywów nad którymi objęto kontrolę nie zidentyfikowano istotnych różnic. Wartość brutto nabytych należności z tytułu dostaw i usług wynosi 12 862 tys. zł, wartość odpisy aktualizującego dotyczącego tych należności wynosi 4 138 tys. zł. Wartość przychodów oraz zysków zrealizowanych przez przejętą jednostkę od dnia objęcia kontroli, ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyniosły odpowiednio 7 202 tys. zł (przychody) oraz 198 tys. zł (strata netto). Ujawnienie informacji dotyczącej przychodów oraz zysku Grupy jak gdyby objęcie kontroli nastąpiło na dzień 1 stycznia 2019 jest niewykonane z uwagi na fakt, że Energomontaż-Północ Bełchatów prowadzi księgi statutowe zgodnie z Ustawą o rachunkowości a nie z obowiązującymi w Grupie standardami MSR/MSSF.

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

W wyniku transakcji Grupa objęła kontrolę nad aktywami i zobowiązaniami w kwotach zaprezentowanych poniżej:

Aktywa trwałe		Zobowiązania długoterminowe	
Rzeczowe aktywa trwałe	21 264	Rezerwy	3 111
Wartości niematerialne	31	Zobowiązania długoterminowe razem	3 111
Kaucje z tytułu umów o budowę	2 291	Zobowiązania krótkoterminowe	
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	2 648	Zobowiązania z tytułu leasingu	830
Aktywa trwałe razem	26 234	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	14 754
Aktywa obrotowe		Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów	975
Zapasy	1 284	Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	923
Należności z tytułu dostaw i usług	9 272	Rezerwy	2 900
Należności z tytułu wyceny kontraktów	4 775	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 486
Środki pieniężne	5 323	Zobowiązania krótkoterminowe razem	22 868
Pozostałe aktywa	89	Zobowiązania razem	
Aktywa obrotowe razem	20 743		25 979
Aktywa razem	46 977		
		Aktywa netto	20 998

W dniu 29 października 2019 roku Polimex Mostostal S.A. za cenę 2.394 tys. zł nabył udziały w spółce Finow Polska Sp. z o.o. Po tej transakcji Polimex Mostostal S.A. posiada 26,4% udziałów w kapitale podstawowym tej spółki i wywiera znaczący wpływ. Wyniki finansowe Finow Polska Sp. z o.o. ujmowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Wartość godziwa zapłaty przekazanej w zamian za udziały w Finow Polska Sp. z o.o. odpowiada wartości godziwej aktywów netto przypisanych Grupie. W wyniku tej transakcji nie rozpoznano wartości firmy.

1.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych (zł), które są walutą prezentacji Grupy. Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały wykazane w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Dnia 16 kwietnia 2020 roku skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku zostało przez Zarząd Jednostki dominującej zatwierdzone do publikacji.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal oraz sprawozdanie finansowe Jednostki dominującej jest przedmiotem badania przez biegłego rewidenta - firmę Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa.

3. Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

3.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz związane z nimi interpretacje ogłoszone w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

Niektóre jednostki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty niezawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

3.2. Kontynuacja działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy objęte konsolidacją w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy objęte konsolidacją. W przypadku spółki zależnej Polimex Mostostal Ukraina SAZ, której kapitał własny jest ujemny na dzień 31 grudnia 2019 roku, Zarząd planuje kontynuowanie działalności spółki w dającej się przewidzieć przyszłości.

W związku z szybkim rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 na całym świecie i ogłoszeniem pandemii przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) rządy krajów dotkniętych epidemią, w tym także rząd w Polsce, podejmują działania o charakterze administracyjnym, których celem jest zatrzymanie rozprzestrzeniania się wirusa. Wprowadzane restrykcje dotyczą działalności wielu branż i sektorów gospodarki i prowadzą do utrudnień w prowadzeniu działalności gospodarczej. Wprowadzane ograniczenia administracyjne skutkują ograniczeniem aktywności gospodarczej i mogą prowadzić do dużych wahań popytowych, a w dłuższej perspektywie, także podażowych na poszczególnych rynkach.

Zarząd jednostki dominującej Polimex Mostostal S.A. przeprowadził analizę wpływu epidemii wirusa SARS-CoV-2 na sprawozdanie finansowe Grupy za 2019 rok.

- Na realizowanych strategicznych kontraktach budowlanych (Kontrakt Puławy, Kontrakt Żerań, Kontrakt Dolna Odra, Kontrakt Opole) nie są obecnie odnotowywane żadne dodatkowe opóźnienia, które mogłyby być spowodowane przez epidemię. Realizacja kontraktu Żerań przebiega bez opóźnień. Projekt wszedł w finalną fazę realizacji prac. W I kwartale 2020 r. realizowane były zgodnie z przyjętym harmonogramem prace polegające na montażu kotła i turbiny gazowej oraz prace montażowe na rurociągach (ciśnieniowych, wody chłodzącej, itp.) oraz przy kotłowni rozruchowej. Będąca skutkiem stanu epidemii okresowa ograniczona aktywność/dostępność sił podwykonawczych jest buforowana wykorzystaniem zasobów kadrowych spółek z Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal (np. ekipy monterskie z Polimex Energetyka sp. z o.o.). Na kontrakcie Puławy w lutym 2020 r. nastąpiło przejście placu budowy i rozpoczęła się faza robót ziemnych (w szczególności związanych z wykopami pod budynek kotłowni). W I kwartale 2020 r. zrealizowane zostały dwa kamienie milowe dotyczące wykonania i przekazania zamawiającemu Projektu Organizacji Robót, uszczegółowionego Programu Zapewnienia i Kontroli Jakości oraz zamiennego projektu budowlanego bloku wraz ze złożeniem wniosku do właściwego organu o pierwsze zamienne pozwolenie na budowę bloku. Z uwagi na wczesny etap projektu oraz okres jego realizacji (36 miesięcy od NTP) ewentualne opóźnienia wynikające z wpływu pandemii będą mogły być nadrobione w przyszłości. Obecnie prowadzone są prace związane z dalszą realizacją prac projektowych, a także prace ziemne, w tym wzmocnienie gruntów. W obecnie prowadzonych pracach Spółka nie identyfikuje opóźnień. Na projekcie Dolna Odra, zgodnie z harmonogramem projektu, trwają obecnie prace projektowe, a przejście placu budowy i rozpoczęcie pierwszych prac budowlanych planowane jest na przełom III i IV kwartału 2020. W marcu 2020 roku Grupa uzyskała od zamawiającego zaliczkę na poczet realizacji kontraktu w kwocie 47,4 mln PLN brutto. Jest to projekt w fazie typowo przygotowawczej, nie wymagający na obecnym etapie zaangażowania podwykonawców poza biurem projektowym i firmą prowadzącą badania geotechniczne – w obu przypadkach prace obecnie przebiegają bez większych zakłóceń. Na kontrakcie Opole na bieżąco są wykonywane prace związane z obsługą okresu gwarancyjnego. W przypadku pozostałych kontraktów realizowanych przez Grupę nie odnotowano istotnych opóźnień. W kilku przypadkach Grupa została powiadomiona o zawieszeniu przez zamawiającego planowanych prac, niemniej są to kontrakty o niższej istotności z punktu widzenia Grupy. Pomimo, iż na obecnym etapie w ocenie Grupy nie materializują się ryzyka w postaci opóźnień w realizacji projektów, zamawiający są informowani o wystąpieniu siły wyższej.
- Na chwilę obecną trudno jest oszacować jednoznacznie wpływ pandemii w segmencie produkcji na realizację celów finansowych przyjętych przez Grupę w tym segmencie. W zakresie działalności produkcyjnej Grupa odnotowała zmniejszenie popytu na oferowane produkty, zwłaszcza w zakresie usług antykorozji oraz produkcji krat pomostowych, przy czym są to segmenty objęte zleceniami krótkoterminowymi, które szybko mogą zostać odbudowane po

ustabilizowaniu się sytuacji związanej z epidemią. W segmencie konstrukcji zauważalny jest również trend przenoszenia przez podmioty zagraniczne zleceń z rynku azjatyckiego na rynek europejski, co może być dodatkową szansą dla segmentu produkcji Grupy.

- Płynność Grupy jest w pełni zabezpieczona. Obecnie brak jest podstaw do korygowania oczekiwanych przepływów pieniężnych. Grupa kontynuuje prace nad rozwiązaniami dotyczącymi refinansowania długu na korzystniejszych warunkach oraz uruchamiania kolejnych narzędzi wspierających płynność. Prace te były podjęte przed epidemią i są kontynuowane obecnie. Grupa analizuje także nowe możliwości finansowania jakie stały się dostępne po przyjęciu przez polski rząd pakietu ustaw mających wspierać działalność przedsiębiorstw w okresie epidemii.
- Grupa prowadzi działalność na wielu rynkach geograficznych oraz segmentach rynku. Dzięki temu mniejsze jest ryzyko nadmiernej koncentracji działalności w obszarach które mogą być szczególnie dotknięte przez epidemię. Grupa posiada zabezpieczony portfel zamówień zdwersyfikowany geograficznie a także segmentowo.

Zarząd Polimex Mostostal uważa że epidemia wirusa SARS-CoV-2 nie rzutuje na konieczność dokonywania korekt w sprawozdaniu finansowym za 2019 rok. Potencjalne skutki epidemii nastąpią na skutek zdarzeń, które miały miejsce po dacie bilansowej, są więc zdarzeniami nie wymagającymi korekt w sprawozdaniu finansowym. Istotne osądy przyjęte na potrzeby sprawozdania za 2019 rok pozostają w mocy. Ewentualne skutki jakie epidemia będzie nieść w trakcie 2020 roku będą odpowiednio odwzorowane w sprawozdaniach finansowych za 2020 rok.

3.3. Wpływ nowych i zmienionych standardów oraz interpretacji

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych interpretacji i standardów, które według stanu na dzień 16 kwietnia 2020 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony;
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później;
- Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (opublikowano dnia 29 marca 2018 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 3 Połączenia jednostek (opublikowano dnia 22 października 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 i MSR 8: Definicja istotności (opublikowano dnia 31 października 2018 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7: Reforma wskaźników referencyjnych stóp procentowych (opublikowano dnia 26 września 2019 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później.
- Zmiany do MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych: Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe (opublikowano dnia 23 stycznia 2020 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później.

Według szacunków Grupy wyżej wymienione nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

Sporządzając niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupa zastosowała po raz pierwszy poniższe standardy:

- MSSF 16 „Leasing”
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” – „Wcześniejsze spłaty z ujemną kompensatą”,
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017),
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” –Zmiana planu, ograniczenie lub rozliczenie,
- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach,
- Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność co do ujęcia podatku dochodowego”.

Szczegóły dotyczące wdrożenia MSSF 16 zostały opisane w notce 3.4. Pozostałe wyżej wymienione standardy nie mają istotnego wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe.

3.4. Zmiany zasad rachunkowości i sporządzania sprawozdania finansowego

W okresie objętym sprawozdaniem Grupa po raz pierwszy zastosowała następujące nowe standardy mające istotny wpływ na sprawozdanie finansowe:

- **MSSF 16 „Leasing”,**

Grupa zastosowała nowy standard zgodnie z metodą zmodyfikowaną retrospektywną z łącznym efektem pierwszego zastosowania w dniu pierwszego zastosowania tj. na dzień 1 stycznia 2019 roku. Poniższa tabela przedstawia wpływ zastosowania standardu na dzień 1 stycznia 2019 roku:

	Wartość bilansowa na dzień 1.01.2019
Aktywa z tytułu praw do użytkowania	22 827
Zobowiązania z tytułu leasingu	22 827

Główne rodzaje umów, na podstawie których Grupa zidentyfikowała leasing dotyczą przede wszystkim umów dotyczących najmu floty aut służbowych, najmu nieruchomości biurowych, prawa wieczystego użytkowania gruntów, najmu maszyn i urządzeń, najmu kontenerów biurowych oraz sprzętu IT.

Poniżej zamieszczono główne założenia polityki rachunkowości przyjęte przez Grupę wraz z pierwszym zastosowaniem MSSF 16:

Zwolnienia i praktyczne rozwiązania

Grupa będzie stosowała zwolnienia, które przywołuje standard dotyczące ujmowania leasingów o niskiej wartości (nie przekraczającej 15.000 zł) oraz leasingów krótkoterminowych (nie przekraczających 12 miesięcy). Te transakcje są prezentowane w ramach kosztu własnego sprzedaży jako koszty usług obcych. Wybór zwolnienia z ujmowania leasingów krótkoterminowych został dokonany dla wszystkich rodzajów aktywów z tytułu prawa do użytkowania za wyjątkiem umów leasingu samochodów. W przypadkach, w których nie będzie możliwe określenie stopy procentowej leasingu, Grupa stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy.

Pierwsze zastosowanie

W stosunku do leasingów dotychczas sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne na dzień pierwszego zastosowania (z wyjątkiem umów dotyczących składników o niskiej wartości i pozostałym okresie krótszym niż 12 miesięcy) Grupa ujęła zobowiązanie wycenione jako wartość bieżąca pozostałych do zapłaty opłat leasingowych, zdyskontowanych krańcową stopą procentową leasingobiorcy dniu pierwszego zastosowania. Odpowiednio ujęte aktywa z tytułu prawa do użytkowania w wysokości równej ujętym zobowiązaniom.

Identyfikacja leasingu

Na początku umowy spółki Grupy oceniają, czy dana umowa zawiera leasing. Umowa jest leasingiem, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie.

Ujęcie w księgach leasingobiorcy

W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. W dacie rozpoczęcia Grupa wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem krańcowej stopy procentowej leasingobiorcy, która średnio wynosi 4,1%.

Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu zgodnie oraz

- i. wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe, oraz
- ii. wszelkie początkowe koszty bezpośrednio, oraz
- iii. szacunek kosztów, które mają zostać poniesione w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował, lub przeprowadzeniem renowacji bazowego składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu.

Po dacie rozpoczęcia leasingu Grupa wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu poprzez:

- i. zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu,
- ii. zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych oraz
- iii. zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia wszelkiej ponownej oceny lub zmiany leasingu, w celu uwzględnienia zaktualizowanych zasadniczo stałych opłat leasingowych.

Po dacie rozpoczęcia leasingu Grupa wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu:

- i. pomniejszonego o łączne odpisy amortyzacyjne (umorzenie) i łączne straty z tytułu utraty wartości; oraz
- ii. skorygowanego z tytułu jakiegokolwiek aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

Grupa dokonuje amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa od daty rozpoczęcia leasingu aż do końca okresu użytkowania tego składnika bądź do końca okresu leasingu, w zależności od tego która z tych dat jest wcześniejsza. Jeżeli amortyzacja jest ujmowana do końca okresu użytkowania Grupa stosuje stawki amortyzacji odpowiednie dla danej grupy aktywów, zbieżne ze stawkami właściwymi dla środków trwałych opisanych w notcie 4.8.

Prezentacja

Grupa postanowiła prezentować aktywa z tytułu prawa do użytkowania w tych samych pozycjach bilansowych, w których byłyby prezentowane gdyby Grupa była właścicielem tych aktywów. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania zostały zaprezentowane w linii rzeczowe aktywa trwałe. Zobowiązania z tytułu leasingu są prezentowane w linii Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania w części długoterminowej lub krótkoterminowej bilansu – w zależności od terminu rozliczenia. W sprawozdaniu z przepływów pieniężnych Grupa prezentuje wpływy związane z leasingami rozpoznanymi w bilansie. Przepływy związane z leasingami krótkoterminowymi bądź leasingami o niskiej wartości są prezentowane w przepływach operacyjnych. Dodatkowe ujawnienia dotyczące leasingu zaprezentowano w notach 7.9, 11, oraz w Sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

• **Zmiana danych porównawczych,**

Grupa zmieniła prezentację aktywów przeznaczonych do sprzedaży. W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym aktywa przeznaczone do sprzedaży zostały zaprezentowane w oddzielnej linii, poza aktywami obrotowymi. W poprzednich okresach aktywa przeznaczone do sprzedaży były prezentowane jako element aktywów obrotowych.

Grupa zmieniła prezentację w bilansie w zakresie linii „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności” oraz „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania”. W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym należności z tytułu dostaw i usług zostały

zaprezentowane w linii aktywów obrotowych „Należności z tytułu dostaw i usług”, należności pozostałe zostały zaprezentowane w linii „Należności pozostałe”, zobowiązania z tytułu dostaw i usług zostały zaprezentowane w linii „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług”, zaś zobowiązania pozostałe zostały zaprezentowane w linii „Zobowiązania pozostałe”.

Opisane powyżej zmiany prezentacyjne zdaniem Grupy spowodują, że sprawozdanie finansowe będzie zawierać wiarygodne i bardziej przydatne informacje o wpływie tych transakcji na sytuację finansową. Zmiana zasad prezentacji nie ma wpływu na pozycje kapitałów własnych ani na wynik finansowy.

Poniższa tabela prezentuje wpływ zmian prezentacyjnych na dane porównawcze za 2018 rok.

	Stan na dzień 31 grudnia 2018 (przed zmianą)	Zmiana prezentacji	Stan na dzień 31 grudnia 2018 (po zmianie)
Aktywa obrotowe			
Zapasy	98 496	–	98 496
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	400 637	(400 637)	–
Należności z tytułu dostaw i usług	–	362 506	362 506
Kaucje z tytułu umów o budowę	64 853	–	64 853
Należności z tytułu wyceny kontraktów	60 058	–	60 058
Należności pozostałe	–	38 131	38 131
Aktywa finansowe	750	–	750
Środki pieniężne	417 808	–	417 808
Pozostałe aktywa	2 869	–	2 869
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	36 225	(36 225)	–
Aktywa obrotowe razem	1 081 696	(36 225)	1 045 471
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	–	36 225	36 225
	Stan na dzień 31 grudnia 2018 (przed zmianą)	Zmiana prezentacji	Stan na dzień 31 grudnia 2018 (po zmianie)
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty i pożyczki	93 852	–	93 852
Obligacje krótkoterminowe	12 839	–	12 839
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	399 394	(399 394)	–
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	–	347 089	347 089
Kaucje z tytułu umów o budowę	29 661	–	29 661
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów	63 939	–	63 939
Zobowiązania pozostałe	–	52 305	52 305
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	170	–	170
Rezerwy	107 846	–	107 846
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	55 951	–	55 951
Przychody przyszłych okresów	2 931	–	2 931
Zobowiązania krótkoterminowe razem	766 583	–	766 583

4. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości

Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem niektórych rzeczowych aktywów trwałych, które są wyceniane w wartościach przeszacowanych albo wartości godziwej i instrumentów finansowych, wycenianych w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego zgodnie z określoną poniżej polityką rachunkowości.

Koszt historyczny ustalany jest co do zasady na bazie wartości godziwej dokonanej zapłaty za dobra lub usługi.

Poniżej zamieszczone najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę. W zakresie zasad rachunkowości dotyczących zastosowanego po raz pierwszy standardu MSSF 16, zasady te zostały opisane w nocie 3.4.

4.1. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Spółki Polimex Mostostal S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy jednostka dominująca posiada władzę nad danym podmiotem, gdy z tytułu swojego zaangażowania podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe, lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad jednostką zależną.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

4.2. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są ujmowane metodą praw własności. Są to jednostki, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami. Sprawozdania finansowe jednostek stowarzyszonych są podstawą wyceny posiadanych przez jednostkę dominującą udziałów metodą praw własności. Rok obrotowy jednostek stowarzyszonych i jednostki dominującej jest jednakowy. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto jednostek stowarzyszonych dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są wykazywane w bilansie według ceny nabycia powiększonej o późniejsze zmiany udziału jednostki dominującej w aktywach netto tych jednostek, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Udział w zyskach lub stratach jednostek stowarzyszonych odzwierciedlany jest w skonsolidowanym zysku lub stracie. Korekta wartości bilansowej może być także konieczna ze względu na zmiany proporcji udziału w jednostce stowarzyszonej, wynikające ze zmian w innych całkowitych dochodach tej jednostki. Udział Grupy w tych zmianach ujmuje się w innych całkowitych dochodach Grupy.

Ocena inwestycji w jednostki stowarzyszone pod kątem utraty wartości ma miejsce, kiedy istnieją przesłanki wskazujące na to, że nastąpiła utrata wartości lub odpis z tytułu utraty wartości dokonany w latach poprzednich już nie jest wymagany.

4.3. Zmiany udziału Grupy w kapitale jednostek zależnych

Zmiany udziału Grupy w kapitale jednostek zależnych, które nie powodują utraty kontroli nad tymi jednostkami przez Grupę, rozlicza się jako transakcje kapitałowe. Wartość bilansową udziałów Grupy oraz udziałów niesprawujących kontroli koryguje się w celu uwzględnienia zmian udziału w danych jednostkach zależnych. Różnice między kwotą korekty udziałów niesprawujących kontroli a wartością godziwą uiszczoną lub otrzymaną zapłaty ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym i przypisuje właścicielom Spółki. Jeżeli Grupa utraci kontrolę nad jednostką zależną, w rachunku zysków i strat ujmuje się zysk lub

stratę, obliczone jako różnica między zagregowaną kwotą otrzymanej zapłaty i wartości godziwej zachowanych udziałów a pierwotną wartością bilansową aktywów (w tym wartości firmy) i zobowiązań tej jednostki zależnej i udziałów niesprawujących kontroli. Wszystkie kwoty związane z tą jednostką zależną, pierwotnie ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach, rozlicza się tak, jak gdyby Grupa bezpośrednio zbyła odpowiadające im aktywa lub zobowiązania jednostki zależnej (tj. przenosi na wynik finansowy lub do innej kategorii kapitału własnego zgodnie z postanowieniami odpowiednich MSSF). Wartość godziwa inwestycji posiadanych w byłej jednostce zależnej na dzień utraty kontroli traktowana jest jako wartość godziwa w chwili początkowego ujęcia w celu umożliwienia ewentualnego rozliczenia kosztu poniesionego w chwili początkowego ujęcia inwestycji w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu.

4.4. Objęcie kontroli realizowane etapami

W przypadku przejęcia kontroli realizowanego etapami, np. w przypadku objęcia kontroli nad jednostką wcześniej stowarzyszoną, Grupa ponownie wycenia uprzednio należące do niej udziały kapitałowe w wartości godziwej na dzień przejęcia i ujmuje powstały zysk lub stratę, o ile powstała, w wyniku w działalności finansowej.

4.5. Kapitały mniejszości oraz opcja sprzedaży posiadana przez wspólników mniejszościowych

Jako udziały mniejszości Grupa prezentuje kapitały własne jednostek zależnych, których nie można przyporządkować jednostce dominującej. Udziały mniejszości są ujmowane w ramach transakcji rozliczania transakcji na instrumentach kapitałowych jednostek zależnych oraz są wyceniane zgodnie z ich udziałem w wartości aktywów netto na dzień objęcia kontroli. W kolejnych okresach wartość kapitałów mniejszości koryguje się o odpowiedni udział jaki posiadają w wyniku jednostki zależnej.

Wspólnicy mniejszościowi jednostki zależnej posiadają opcję sprzedaży posiadanych udziałów po spełnieniu określonych warunków. Na koniec każdego okresu w trakcie którego powyższa opcja nie będzie wykorzystana, Grupa:

- wyłącza z bilansu skalkulowaną w opisany powyżej sposób wartość kapitałów mniejszości,
- ujmuje w bilansie zobowiązanie finansowe (prezentowane w bilansie w pozycji zobowiązań pozostałych) w wartości bieżącej oczekiwanej płatności za wykonanie opcji
- zmianę wartości zobowiązania ujmuje przez zyski zatrzymane.

W przypadku wykorzystania opcji, wartość ujętego zobowiązania rozliczy się z wartością płatności za realizację opcji. W przypadku gdy opcja pozostanie nierozliczona Grupa rozpozna kapitał mniejszości w wartości odpowiadającej kwocie jaka by została skalkulowana gdyby ujęcie opcji sprzedaży nie miało miejsca oraz wyłączy z bilansu odpowiednie zobowiązania finansowe.

4.6. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

Udział Grupy we wspólnych przedsięwzięciach jest ujmowany metodą praw własności.

4.7. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia oraz z rozliczenia tych pozycji różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Walutą funkcjonalną zagranicznych jednostek zależnych jest UAH i RUB. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania tych zagranicznych jednostek zależnych są przeliczane na walutę prezentacji Grupy po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich sprawozdania z całkowitych dochodów są przeliczane po średnim ważonym kursie wymiany za dany okres obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane w innych całkowitych dochodach i akumulowane w pozycji bilansu: Skumulowane inne całkowite dochody, zaś w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym w pozycji Skumulowane inne całkowite dochody z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostki zagranicznej.

W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, odroczone różnice kursowe zakumulowane w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Średnie ważone kursy wymiany za poszczególne okresy obrotowe kształtowały się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
UAH	0,1502	0,1330
RUB	0,0596	0,0576
EUR	4,3018	4,2669

4.8. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, poza klasą aktywów określoną jako nieruchomości i budowlę trwale związane z gruntem tj. grunty, zakłady produkcyjne oraz nieruchomości zabudowane kompleksem budynków o charakterze magazynowo-przemysłowo-biurowym. Powyższa klasa aktywów prezentowana jest w kategorii „Grunty i budynki” i wyceniana jest według modelu wartości przeszacowanej.

Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Zwiększenia wartości bilansowej z tytułu aktualizacji wyceny aktywów ujmowanych według metody wartości przeszacowanej są odnoszone do pozycji pozostałych całkowitych dochodów i wykazywane jako Skumulowane inne całkowite dochody w kapitale własnym. Zmniejszenia kompensujące wcześniejsze zwiększenia, które dotyczą tego samego środka trwałego, obciążają pozostałe całkowite dochody oraz pomniejszają kapitał powstały z aktualizacji wyceny. Wszelkie pozostałe zmniejszenia ujmowane są w Rachunku zysków i strat. Tak powstały składnik kapitałów jest przenoszony do pozycji zysków zatrzymanych w momencie usunięcia z bilansu składnika aktywów którego dotyczyły.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle	10-60 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	2-40 lat
Urządzenia biurowe	3-10 lat
Środki transportu	2-30 lat
Komputery	2-8 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	10-25 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie, na koniec grudnia i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku kolejnego roku obrotowego.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

4.9. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w zysku lub

stracie w pozycji pozostałych przychodów bądź pozostałych kosztów operacyjnych w tym okresie, w którym powstały.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela – Spółkę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części Rzeczowe aktywa trwałe aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości. Ustalona na dzień przeniesienia różnica między wartością bilansową określoną zgodnie z zasadami przedstawionymi w części Rzeczowe aktywa trwałe a jej wartością godziwą traktowana jest analogicznie do ujęcia odpowiadającego ujęciu wartości przeszacowanej. W przypadku zbycia nieruchomości inwestycyjnej różnica pomiędzy ceną sprzedaży a wartością księgową jest ujmowana w rachunku zysków i strat.

4.10. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Zastosowano następujące okresy użytkowania:

Typ	Okres
Patenty i licencje	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres, uwzględniając okres na który użytkowanie może być wydłużone
Koszty prac rozwojowych	5 lat
Oprogramowanie komputerowe	2-15 lat

Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu objęcia kontroli nad jednostką jest początkowo ujmowana według kwoty stanowiącej nadwyżkę

- sumy:
  - (i) przekazanej zapłaty,
  - (ii) kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
  - (iii) w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad kwotą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze

sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Ośrodek wypracowujący środki pieniężne jest nie większy niż jeden segment operacyjny przed agregacją.

Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy, jeżeli dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony.

4.11. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu oraz różnice kursowe powstaje w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

4.12. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty są ujmowane w następujący sposób:

Materiały	w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”;
Produkty gotowe i produkty w toku	koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego;
Towary	w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”.

W momencie wydania zapasów z magazynu Grupa rozpoznaje koszty własne sprzedaży – w przypadku sprzedaży, lub zużycie materiałów – w przypadku wydania zapasu do dalszej produkcji bądź świadczenia usług.

W momencie sprzedaży zapasów wartość bilansową tych zapasów ujmuje się, jako koszt okresu, w którym ujmowane są odpowiednie przychody

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

4.13. Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie

oraz ryzyko kredytowe kontrahenta. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

4.14. Należności pozostałe

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu. Należności pozostałe obejmują także należności z tytułu podatku VAT oraz inne należności publiczno prawne.

4.15. Kaucje przekazane z tytułu umów o budowę

Kaucje z tytułu umów o budowę to kwoty należne Grupie wynikające z zapłaconych kwot w ramach realizowanych umów o usługę budowlaną. Przekazane kaucje w szczególności stanowią zabezpieczenie wnoszone przez Grupę. Kaucje są zatrzymywane z faktur sprzedaży wystawianych przez Grupę wraz z postępem w realizacji usług bądź są jednorazowo wnoszone przez Grupę. Kaucje są rozliczane wraz z zakończeniem realizacji kontraktu bądź po zakończeniu okresu gwarancyjnego.

Kaucje z tytułu umów o budowę są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, bądź wpłaconych odbiorcy, z uwzględnieniem odpisu aktualizującego.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość kaucji jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko kredytowe kontrahenta. Odpis na kaucje przekazane z tytułu umów o budowę oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty kaucji przestało być prawdopodobne.

Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie wartości w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

4.16. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty bankowe płatne na żądanie.

Ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują inwestycje, które spełniają łącznie wszystkie kryteria: krótkoterminowe tzn. zasadniczo o okresie zapadalności poniżej 3 miesięcy od dnia nabycia, dużej płynności, łatwo wymienialne na określone kwoty środków pieniężnych, oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych wyceniane są według wartości nominalnej.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

4.17. Instrumenty finansowe

Aktywa i zobowiązania finansowe są ujmowane w momencie, gdy Grupa staje się stroną wiążącej umowy. W momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w jego wartości godziwej, za wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług, które są wyceniane w cenie transakcyjnej – jeżeli nie zawierają istotnego elementu finansowania.

Aktywa finansowe klasyfikowane są do następujących kategorii wyceny:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Grupa klasyfikuje składnik aktywów finansowych na podstawie modelu biznesowego Grupy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych (tzw. „kryterium tylko kapitał i odsetki”).

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, oraz
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Wszystkie aktywa finansowe posiadane przez grupę są wyceniane wg zamortyzowanego kosztu.

Przychody z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i wykazuje się w rachunku zysków i strat w pozycji przychody finansowe.

Dywidendy ujmowane są w rachunku zysków i strat wtedy, gdy powstaje uprawnienie jednostki do otrzymania dywidendy.

Grupa dokonuje oceny oczekiwanych strat kredytowych związanych z instrumentami dłużnymi wycenianymi według zamortyzowanego kosztu i wartości godziwej przez wynik finansowy, niezależnie od tego, czy wystąpiły przesłanki utraty wartości.

W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, kaucji oraz aktywów z tytułu wyceny kontraktów, Grupa stosuje uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia przy użyciu macierzy rezerw. Grupa wykorzystuje swoje dane historyczne dotyczące strat kredytowych a także informacje dotyczące indywidualnej oceny ryzyka utraty wartości, oraz uwzględnia wpływ informacji dotyczących przyszłości. Ujęte w okresie odpisy na oczekiwane straty kredytowe zostały zeprezentowane w Nocie 17.

W przypadku pozostałych aktywów finansowych w tym środków pieniężnych, Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym. Jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia, Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia.

Grupa ocenia, że ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od dnia jego początkowego ujęcia w przypadku, gdy nastąpiło pogorszenie sytuacji finansowej kontrahenta, wszedł on w proces restrukturyzacji / upadłości / likwidacji.

Aktywa wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i dokonano przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Grupa klasyfikuje wszystkie zobowiązania finansowe jako wyceniane po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie.

Spółki z Grupy nie stosują rachunkowości zabezpieczeń.

4.18. Kredyty, pożyczki i papiery dłużne (obligacje)

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

4.19. Aktywa (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a sprzedaż uważana jest za wysoce prawdopodobną. Ujmowane są one w niższej z następujących dwóch kwot: ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

4.20. Pozostałe aktywa

Rozliczenia międzyokresowe kosztów wykazuje się w wysokości już poniesionych kosztów, które dotyczą następnym okresów sprawozdawczych po dniu bilansowym. Koszty te wykazuje się w wartości nominalnej po uprzednim upewnieniu się, że koszty te przyniosą jednostce korzyści w przyszłości. Rozliczenia międzyokresowe obejmują przede wszystkim:

- ubezpieczenia,
- prenumeraty,
- z góry opłacone czynsze nie kwalifikujące się do ujęcia jako leasing.

4.21. Przychody przyszłych okresów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów wykazuje się z uwzględnieniem zasady ostrożnej wyceny. Obejmują one przede wszystkim równowartość otrzymanych lub należnych środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych.

4.22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są zamortyzowanym koszcie. Rozliczenia międzyokresowe bierne oraz inne zobowiązania, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

4.23. Zobowiązania pozostałe

Pozostałe zobowiązania obejmują w szczególności zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych, zobowiązania z tytułu VAT oraz inne zobowiązania z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych a także zobowiązania z tytułu gwarancji finansowych. Pozostałe zobowiązania ujmowane są w zamortyzowanym koszcie.

4.24. Kaucje otrzymane z tytułu umów o budowę

Kaucje otrzymane z tytułu umów o budowę to kwoty wynikające z otrzymanych kwot w ramach realizowanych umów o usługę budowlaną. Grupa zatrzymuje kaucje z faktur sprzedaży wystawianych przez podwykonawców wraz z postępowaniem w realizacji usług bądź kaucje są jednorazowo wnoszone przez podwykonawców. Kaucje są rozliczane wraz z zakończeniem realizacji kontraktu bądź po zakończeniu okresu gwarancyjnego.

Kaucje z tytułu umów o budowę są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, bądź wpłaconych przez dostawców. W kolejnych okresach kaucje są ujmowane w zamortyzowanym koszcie. Wpływ wyceny w zamortyzowanym koszcie ujmowany jest jako przychody / koszty finansowe.

4.25. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Do krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wypłacanych przez Grupę należą:

- wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne,
- krótkoterminowe płatne nieobecności, jeśli oczekuje się, że nieobecność wystąpi w ciągu 12 miesięcy od zakończenia okresu, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę,
- wypłaty z zysku i premie przypadające do wypłaty w ciągu 12 miesięcy od zakończenia okresu, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę,
- świadczenia niepieniężne dla aktualnie zatrudnionych pracowników.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze, w tym wpłaty do programów określonych składek, ujmowane są w okresie, w którym jednostka otrzymała przedmiotowe świadczenie ze strony pracownika, a w przypadku wypłat z zysku i premii, gdy spełnione zostały następujące warunki:

- na jednostce ciąży obecny prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek do dokonania takich wypłat z wyniku zdarzeń przeszłych oraz
- można dokonać wiarygodnej wyceny tego zobowiązania.

Grupa ujmuje przewidywane koszty krótkoterminowych świadczeń pracowniczych w formie płatnych nieobecności w przypadku kumulowanych płatnych nieobecności (czyli takich, do których uprawnienia przechodzą na przyszłe okresy i można je wykorzystać w przyszłości, jeśli w bieżącym okresie nie zostały w pełni wykorzystane) oraz w przypadku niekumulowanych płatnych nieobecności (które rodzą zobowiązania po stronie Spółki z chwilą ich wystąpienia).

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy spółek Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa

tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych prezentowane są w pozycji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych.

Świadczenia po okresie zatrudnienia w formie programów określonych świadczeń (odprawy emerytalne) oraz inne długoterminowe świadczenia pracownicze (m.in. długoterminowe renty inwalidzkie) ustalone są z wykorzystaniem metody prognozowanych uprawnień jednostkowych z wyceny aktuarialnej przeprowadzanej na koniec okresu sprawozdawczego.

Zyski i straty aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia są prezentowane w innych całkowitych dochodach. Natomiast zyski i straty dotyczące innych długoterminowych świadczeń pracowniczych są odnoszone w rachunek zysków i strat bieżącego okresu sprawozdawczego

4.26. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

4.27. Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne

Zgodnie z polską praktyką gospodarczą akcjonariusze / udziałowcy jednostek mogą dokonać podziału zysku na cele pracownicze w formie zasilenia funduszu socjalnego oraz na inne fundusze specjalne. W sprawozdaniu finansowym zgodnym z MSSF ta część podziału zysku jest zaliczana do kosztów działalności okresu, którego dotyczy podział zysku.

4.28. Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych

Grupa ujmuje odrębnie składniki instrumentów finansowych, które tworzą jej zobowiązanie finansowe oraz dają jej posiadaczom opcję zamiany na instrument kapitałowy Spółki dominującej. Spółka dominująca jest emitentem obligacji zamiennych na akcje Spółki dominującej. Na dzień emisji obligacji Spółka dominująca wyceniła element kapitałowy oraz element zobowiązaniowy wyemitowanych obligacji. Element zobowiązaniowy został wyceniony w wartości godziwej. Element kapitałowy został określony jako wartość końcowa (rezydualna) kwoty pozostającej po odjęciu od wartości godziwej całego instrumentu odrębnie ustalonej wartości komponentu zobowiązaniowego. Grupa nie zmienia kwalifikacji składnika zobowiązaniowego i kapitałowego w zależności od zmiany prawdopodobieństwa wykonania opcji zamiany.

4.29. Przychody z umów z Klientami

Grupa ujmuje umowę z klientem tylko wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące kryteria:

- strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków;
- Grupa jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane;
- Grupa jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane;
- umowa ma treść ekonomiczną (tzn. można oczekiwać, że w wyniku umowy ulegnie zmianie ryzyko, rozkład w czasie lub kwota przyszłych przepływów pieniężnych jednostki); oraz
- jest prawdopodobne, że Grupa otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

Grupa łączy dwie lub więcej umów, które zostały zawarte jednocześnie lub niemal jednocześnie z tym samym klientem (lub podmiotami powiązаныmi z klientem), i ujmuje je jako jedną umowę, jeżeli spełnione jest co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

- umowy są negocjowane jako pakiet i dotyczą tego samego celu handlowego;
- kwota wynagrodzenia należnego w ramach jednej umowy zależy od ceny lub wykonania innej umowy; lub
- dobra lub usługi przyręczone w umowach (lub niektóre dobra lub usługi przyręczone w każdej z umów) stanowią pojedyncze zobowiązanie do wykonania świadczenia.

Grupa ujmuje zmianę umowy jako oddzielną umowę, jeżeli jednocześnie: zakres umowy zwiększa się ze względu na dodanie przyręczonych dóbr lub usług, które są uznawane za odrębne, oraz cena określona w umowie zwiększa się o kwotę wynagrodzenia, odzwierciedlającą określone przez jednostkę indywidualne ceny sprzedaży dodatkowych przyręczonych dóbr lub usług oraz wszelkie odpowiednie korekty tej ceny dokonane w celu uwzględnienia okoliczności konkretnej umowy.

W momencie zawarcia umowy Grupa dokonuje oceny dóbr lub usług przyręczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyręczenie do przekazania na rzecz klienta:

- dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić; lub
- grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Dobro lub usługa przyręczone klientowi są odrębne, jeżeli spełnione są obydwa następujące warunki:

klient może odnosić korzyści z dobra lub usługi albo bezpośrednio, albo poprzez powiązanie z innymi zasobami, które są dla niego łatwo dostępne (tj. dobro lub usługa mogą być odrębne); oraz

zobowiązanie jednostki do przekazania dobra lub usługi na rzecz klienta można zidentyfikować jako odrębne w stosunku do innych zobowiązań określonych w umowie (tj. dobro lub usługa są odrębne w ramach samej umowy).

Grupa ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyręczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia Grupa ustala w momencie zawarcia umowy, czy będzie spełniać zobowiązanie do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu czy też spełni je w określonym momencie. Jeśli Grupa nie spełnia zobowiązania do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu, zobowiązanie do wykonania świadczenia jest spełniane w określonym momencie.

Grupa stosuje jedną metodę pomiaru stopnia spełnienia zobowiązania w odniesieniu do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu oraz stosuje tę metodę konsekwentnie w odniesieniu do podobnych zobowiązań do wykonania świadczenia i w podobnych okolicznościach. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ponownie ocenia stopień całkowitego spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu.

Do pomiaru stopnia spełnienia zobowiązania Grupa stosuje metody oparte na nakładach. Przychody ujmuje się w oparciu o działania lub nakłady poniesione przy spełnianiu zobowiązania do wykonania świadczenia w stosunku do całkowitych oczekiwanych nakładów koniecznych do wypełnienia

zobowiązania do wykonania świadczenia. Stopień zaawansowania mierzony jest udziałem kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w szacowanych całkowitych kosztach wykonania usługi lub udziałem nakładu wykonanej pracy w stosunku do całkowitych nakładów pracy.

Po spełnieniu (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia Grupa ujmuje jako przychód kwotę równą cenie transakcyjnej (z wyłączeniem szacowanych wartości zmiennego wynagrodzenia, które są ograniczone), która została przypisana do tego zobowiązania do wykonania świadczenia.

W celu ustalenia ceny transakcyjnej Grupa uwzględni warunki umowy. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Grupy – będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich. Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe, kwoty zmienne lub oba te rodzaje kwot.

Ustalając cenę transakcyjną, Grupa koryguje przyrzeczoną kwotę wynagrodzenia o zmianę wartości pieniądza w czasie, jeśli rozkład w czasie płatności uzgodniony przez strony umowy (w sposób wyraźny lub domyślny) daje Grupie istotnie korzyści bądź generuje istotne koszty finansowe z tytułu finansowania przekazania dóbr lub usług. W takich okolicznościach Grupa uznaje, że umowa zawiera istotny element finansowania. Istotny element finansowania może występować bez względu na to, czy przyrzeczenie finansowania jest wyraźnie określone w umowie czy też wynika z warunków płatności uzgodnionych przez strony umowy.

Grupa przypisuje do zobowiązań do wykonania świadczenia określonych w umowie wszelkie późniejsze zmiany ceny transakcyjnej na takich samych zasadach jak w momencie zawarcia umowy. Kwoty przypisane do spełnionych zobowiązań do wykonania świadczenia ujmuje się jako przychody lub jako zmniejszenie przychodów w okresie, w którym cena transakcyjna uległa zmianie.

Jeżeli Grupa, jako jedna ze stron umowy spełniła zobowiązanie, Grupa przedstawia umowę jako składnik aktywów z tytułu umowy (w pozycji „Należności z tytułu wyceny kontraktów”) lub zobowiązanie z tytułu umowy (w pozycji „Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów”) – w zależności od stosunku pomiędzy spełnieniem zobowiązania przez jednostkę a wystawionymi fakturami. Grupa przedstawia wszelkie bezwarunkowe prawa do otrzymania wynagrodzenia oddzielnie jako należności handlowe.

Grupa prezentuje otrzymane zaliczki w pozycji dotyczącej wyceny kontraktów.

W przypadku gdy w dostarczanie dóbr lub usług klientowi zaangażowany jest inny podmiot, Grupa określa, czy charakter przyrzeczenia stanowi zobowiązanie do wykonania świadczenia polegającego na dostarczeniu określonych dóbr lub usług (w tym przypadku Grupa jest zleceniodawcą) czy też na zleceniu innemu podmiotowi dostarczenia tych dóbr lub usług (w tym przypadku Grupa jest pośrednikiem).

Grupa jest zleceniodawcą, jeśli sprawuje kontrolę nad przyrzeczoną dobrą lub usługą przed ich przekazaniem klientowi. Grupa nie musi jednak działać jako zleceniodawca, jeśli uzyskuje tytuł prawny do produktu tylko chwilowo, zanim zostanie on przeniesiony na klienta. Grupa występująca w umowie jako zleceniodawca może sama wypełnić zobowiązanie do wykonania świadczenia lub może powierzyć wypełnienie tego zobowiązania lub jego części innemu podmiotowi (np. podwykonawcy) w jej imieniu. Jeśli Grupa będąca zleceniodawcą wypełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia, ujmuje przychody w kwocie wynagrodzenia, do którego – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – będzie uprawniona w zamian za przekazane dobra lub usługi.

Grupa działa jako pośrednik, jeśli jej zobowiązanie do wykonania świadczenia polega na zapewnieniu dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Jeśli Grupa będąca pośrednikiem wypełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia, ujmuje przychody w kwocie jakiegokolwiek opłaty lub prowizji, do której – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – będzie uprawniona w zamian za zapewnienie dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Opłata lub prowizja należna jednostce może być kwotą wynagrodzenia, które Grupa zachowuje po zapłaceniu innemu podmiotowi wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi dostarczane przez ten podmiot.

4.30. Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od

organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą bilansową w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Aktywa / Rezerwy na podatek odroczony ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych / dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz

- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczących pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Spółki Grupy kompensują ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiadają możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Jeżeli w ocenie Grupy jest prawdopodobne, że podejście Grupy do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych będzie zaakceptowane przez organ podatkowy, Grupa określa dochód do opodatkowania (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe z uwzględnieniem podejścia do opodatkowania planowanego lub zastosowanego w swoim zeznaniu podatkowym. Oceniając to prawdopodobieństwo, Grupa przyjmuje, że organy podatkowe uprawnione do skontrolowania i zakwestionowania sposobu traktowania podatkowego przeprowadzą taką kontrolę i będą miały dostęp do wszelkich informacji.

Jeżeli Grupa stwierdzi, że nie jest prawdopodobne, że organ podatkowy zaakceptuje podejście Grupy do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych, wówczas Grupa odzwierciedla skutki niepewności w ujęciu księgowym podatku w okresie, w którym to ustaliła. Grupa ujmuje zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego z wykorzystaniem jednej z dwóch niżej wymienionych metod, w zależności od tego, która z nich lepiej odzwierciedla sposób, w jaki niepewność może się zmaterializować:

- Grupa określa najbardziej prawdopodobny scenariusz – jest to pojedyncza kwota spośród możliwych wyników lub
- Grupa ujmuje wartość oczekiwaną - jest to suma kwot ważonych prawdopodobieństwem spośród możliwych wyników

4.31. Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę do dnia 31 grudnia 2018.

Poniżej opisano najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę za okres przed wdrożeniem nowego standardu MSSF 16, tj. do 31 grudnia 2018 roku. Polityka dotycząca MSSF 16 została opisana w punkcie 3.4.

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty wstępne są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie, chyba że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty wstępne z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty operacyjne w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty wstępne z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako przychody operacyjne w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym stają się należne.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Okresy użytkowania ekonomicznego rzeczowych aktywów trwałych

Jak opisano w nocie 4.8, Grupa weryfikuje przewidywane okresy użytkowania ekonomicznego składników pozycji rzeczowych aktywów trwałych na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego.

Wycena w wartości godziwej i procedury związane z wyceną

Nieruchomości inwestycyjne są wyceniane przez Grupę w wartości godziwej dla celów sprawozdawczości finansowej. Wycena jest przeprowadzana przez zewnętrznych wykwalifikowanych rzeczoznawców majątkowych. Wyceny sporządzane są metodami dochodowymi bądź metodami porównawczymi. Grupa stosuje model wartości przeszacowanej dla klasy aktywów: nieruchomości i budowle. W sytuacji gdy przeprowadzane jest przeszacowanie Grupa pozyskuje wyceny do wartości godziwej dla poszczególnych lokalizacji nieruchomości i budowli. Przeszacowanie jest przeprowadzane dla całej klasy aktywów w sytuacji gdy wartość godziwa istotnie różni się od wartości bilansowej. Wyceny sporządzane są metodami dochodowymi bądź metodami porównawczymi. Szczegóły dotyczące przeprowadzonych wycen opisane zostały w nocie 11 oraz 21.

Utrata wartości aktywów

Grupa przeprowadza testy na utratę wartości środków trwałych oraz udziałów w sytuacji, gdy występują czynniki świadczące o możliwości wystąpienia utraty wartości aktywów. Wymaga to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te środki trwałe. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i wymaga ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów.

Utrata wartości firmy

Zgodnie z MSR 36 Zarząd Jednostki dominującej na dzień bilansowy dokonuje corocznych testów na utratę wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których została przypisana wartość firmy. Założenia oraz istotne informacje dotyczące przeprowadzonych testów zamieszczono w nocie 13 Dodatkowych informacji i objaśnień. W wyniku przeprowadzonego testu, w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 roku nie wystąpiła utrata wartości firmy.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego, nota nr 8.2

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Ujmowanie przychodów, nota nr 18

Marże brutto realizowanych kontraktów ustalane są na podstawie sformalizowanego procesu Przeglądu Projektów, jako różnica między ceną sprzedaży oraz szacowanymi kosztami całkowitymi kontraktu (suma kosztów poniesionych oraz kosztów estymowanych do zakończenia kontraktu). Weryfikacja estymowanych kosztów do zakończenia projektu odbywa się podczas Przeglądu Projektów przeprowadzanych miesięcznie, kwartalnie, półrocznie, bądź z inną częstotliwością w zależności od rodzaju kontraktu. Koszty do zakończenia projektu określane są przez kompetentne zespoły, merytorycznie odpowiedzialne za realizację danego obszaru na podstawie wiedzy i doświadczenia.

Grupa stosuje metodę procentowego zaawansowania prac przy rozliczaniu kontraktów długoterminowych. Stosowanie tej metody wymaga od Grupy szacowania proporcji dotychczas wykonanych prac do całości usług do wykonania. Stopień zaawansowania prac jest mierzony w oparciu o metodę opartą o nakłady, tj. jako udział dotychczas poniesionych kosztów w całkowitym oczekiwanym budżecie kosztowym kontraktu. W oparciu o zaktualizowane budżety kontraktów oraz stopień zaawansowania kontraktów budowlanych, Grupa ujmuje skutki zmian szacunków w wyniku okresu.

Wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych – odprawy emerytalne i rentowe

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 27.

Rezerwa na naprawy gwarancyjne, nota nr 26

Rezerwy na zobowiązania z tytułu napraw gwarancyjnych tworzy się w trakcie realizacji kontraktu proporcjonalnie do przychodów ze sprzedaży. Wysokość tworzonych rezerw jest zależna od rodzaju wykonywanych usług budowlanych i stanowi określony procent wartości przychodów ze sprzedaży danego kontraktu. Wartość rezerw na koszty napraw gwarancyjnych może jednak podlegać indywidualnej analizie (w tym poprzez opinię kierownika odpowiedzialnego za daną budowę) i może ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu w uzasadnionych przypadkach. Wykorzystanie rezerw następuje w ciągu pierwszych 3-5 lat po zakończeniu inwestycji w proporcjach, odpowiadających faktycznie ponoszonym kosztom napraw.

Rezerwy na sprawy sądowe, nota nr 26

Rezerwy związane ze skutkami toczącego się postępowania sądowego tworzy się wówczas, gdy przeciwko jednostce wniesiono pozew, a prawdopodobieństwo wyroku niekorzystnego dla jednostki jest większe niż prawdopodobieństwo wyroku korzystnego. Podstawą oceny tego prawdopodobieństwa jest przebieg postępowania sądowego oraz opinie prawników. Utworzone rezerwy obciążają pozostałe koszty operacyjne.

Rezerwa na kary, nota nr 26

Oszacowania kwoty kar umownych dokonują służby techniczne, zajmujące się realizacją umowy budowlanej, wraz z działem prawnym interpretującym postanowienia umowy. Rezerwy na kary tworzy się w przypadku gdy prawdopodobieństwo nałożenia kary przez zamawiającego z tytułu nienależytego wykonania umowy jest wysokie.

Rezerwa na koszty rozliczenia kontraktów, nota nr 26

Rezerwy na koszty kontraktów dotyczą końcowego rozliczenia kontraktów drogowych.

Rezerwa na przewidywane straty na kontraktach budowlanych, nota nr 26

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje aktualizacji szacunków całkowitych przychodów oraz całkowitych kosztów z tytułu realizowanych projektów. Przewidywana całkowita strata na kontrakcie ujmowana jest jako koszty okresu, w którym została rozpoznana.

Rezerwa na poręczenia, nota nr 26

Udzielone poręczenie wykazuje się w księgach jako rezerwę jeżeli na dzień bilansowy zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że kredytobiorca nie będzie mógł spłacić swoich długów.

Odpis aktualizujący wartość materiałów (nota nr 15) i należności (nota nr 16 oraz 17)

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje analizy indywidualnych przesłanek utraty wartości należności handlowych takich jak: należności sporne, należności dochodzone na drodze sądowej, należności od spółek w upadłości lub likwidacji oraz inne. Na tej podstawie Grupa dokonuje indywidualnych odpisów aktualizujących wartość należności, a pozostałe należności Grupa obejmuje odpisem na oczekiwane straty kredytowe. Technika kalkulacji odpisów została opisana w nocie nr 17 Instrumenty finansowe – utrata wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje aktualizacji odpisu aktualizacyjnego wartości materiałów zbędnych biorąc pod uwagę okres zalegania na magazynie oraz potencjalne możliwości wykorzystania w przyszłości.

6. Segmenty sprawozdawcze

Dla celów zarządczych Grupa została podzielona na cztery części w oparciu o wytwarzane produkty i świadczone usługi:

Produkcja	produkcja i dostawy konstrukcji stalowych, krat pomostowych, systemów regałowych, palet, barier drogowych. Usługi w zakresie zabezpieczeń antykorozyjnych konstrukcji stalowych poprzez cynkowanie ogniowe, system Duplex, malowanie metodą hydrauliczną.
Budownictwo przemysłowe	usługi budowlano-montażowe. Generalne wykonawstwo obiektów w branży budowlanej (w tym działalność deweloperska). Realizacja dużych obiektów budownictwa przemysłowego i ogólnego. Montaż konstrukcji stalowych, urządzeń specjalistycznych, hal oraz konstrukcji specjalnych.
Energetyka	usługi związane z branżą energetyczną. Generalne wykonawstwo obiektów w branży energetycznej, projektowanie, produkcja i sprzedaż kotłów energetycznych, usługi serwisowe w zakresie stałej i kompleksowej obsługi elektrowni, elektrociepłowni i zakładów przemysłowych.
Nafta, gaz, chemia	generalne wykonawstwo obiektów w branży chemicznej. Montaż urządzeń procesowych dla przemysłu chemicznego i petrochemicznego, prefabrykacja i montaż konstrukcji stalowych, rurociągów technologicznych, zbiorników magazynowych oraz rurociągów, prefabrykacja i montaż pieców dla przemysłu rafineryjnego. Realizacja projektów proekologicznych. Odbiorcami usług są zakłady chemiczne, rafinerie, petrochemie, gazownictwo.

Dla potrzeb sprawozdawczych Grupa prezentuje dodatkowo dwa segmenty, z uwagi na uwarunkowania historyczne i lepsze zrozumienie sprawozdania:

Budownictwo Infrastrukturalne	generalne wykonawstwo obiektów w branży budownictwa drogowego i kolejowego. W segmencie Grupa prezentuje skutki rozliczeń kontraktów drogowych, gdzie głównym odbiorcą usług była Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.
Pozostała działalność	usługi sprzętowo transportowe, usługi wynajmu, dzierżawy, badań laboratoryjnych, serwis urządzeń, pozostałe usługi nieujęte w innych segmentach.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Do oceny wyników operacyjnych segmentów Zarząd wykorzystuje wynik segmentu osiągnięty na działalności operacyjnej oraz wynik brutto segmentu. Podatek dochodowy jest monitorowany na poziomie Grupy i nie jest dokonywana jego alokacja do segmentów.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków poszczególnych

segmentów operacyjnych Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku i dnia 31 grudnia 2018 roku. Zarząd Spółki monitoruje regularnie wyniki segmentów; natomiast od 1 stycznia 2014 roku, nie dokonuje się bieżącej oceny aktywów i zobowiązań segmentów. W związku z tym zgodnie z MSSF 8.23, poniższe tabele nie zawierają podziału aktywów i zobowiązań według segmentów.

Dane dotyczące segmentów przedstawione są według zasad identycznych jakie służą przygotowaniu sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

Rok zakończony 31 grudnia 2019	Produkcja	Budownictwo Przemysłowe	Energetyka */	Nafta, gaz, chemia	Budownictwo Infrastrukturalne	Pozostała działalność	Wyłączenia	Działalność razem
Przychody								
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	593 380	43 667	652 205	289 225	2 108	8 845	–	1 589 430
Sprzedaż między segmentami	64 481	72 871	5 715	3 990	1 894	27 346	(176 297)	–
Przychody segmentu razem	657 861	116 538	657 920	293 215	4 002	36 191	(176 297)	1 589 430
Wyniki								
Zysk / strata segmentu z działalności operacyjnej	25 567	28 741	(1 691)	13 558	15 479	(20 548)	–	61 106
Saldo przychodów i kosztów finansowych	(10 620)	13 273	37	99	(5)	(10 129)	–	(7 345)
Zyska / strata brutto segmentu	14 947	42 014	(1 654)	13 657	15 474	(30 677)	–	53 761

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami podlegają eliminacji.

*/ Zysk z działalności operacyjnej zawiera udział w zysku jednostki stowarzyszonej w kwocie 687 tys. zł

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

Rok zakończony 31 grudnia 2018	Produkcja	Budownictwo Przemysłowe	Energetyka */	Nafta, gaz, chemia	Budownictwo Infrastrukturalne	Pozostała działalność	Wyłączenia	Działalność razem
Przychody								
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	678 883	65 748	639 675	246 669	21	5 873	–	1 636 869
Sprzedaż między segmentami	18 254	26 479	10 277	553	120	46 497	(102 180)	–
Przychody segmentu razem	<u>697 137</u>	<u>92 227</u>	<u>649 952</u>	<u>247 222</u>	<u>141</u>	<u>52 370</u>	<u>(102 180)</u>	<u>1 636 869</u>
Wyniki								
Zysk (strata) segmentu z działalności operacyjnej	31 109	12 193	(36 170)	17 162	15 761	(4 450)	–	35 605
Saldo przychodów i kosztów finansowych	(6 096)	(1 403)	(711)	(212)	1 057	(13 004)	–	(20 369)
Zysk (strata) brutto segmentu	<u>25 013</u>	<u>10 790</u>	<u>(36 881)</u>	<u>16 950</u>	<u>16 818</u>	<u>(17 454)</u>	<u>–</u>	<u>15 236</u>

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami podlegają eliminacji.

*/ Strata z działalności operacyjnej segmentu energetyka zawiera udział w zysku jednostki stowarzyszonej w kwocie 141 tys. zł

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

7. Przychody i koszty

7.1. Przychody ze sprzedaży w podziale na kategorie

Rok zakończony 31 grudnia 2019	Produkcja	Budownictwo Przemysłowe	Energetyka	Nafta, gaz, chemia	Budownictwo Infrastrukturalne	Pozostała działalność	Wyłączenia	Skonsolidowane dane finansowe
Przychody ze sprzedaży usług budowlanych oraz pozostałych	633 936	116 529	657 734	293 003	4 001	17 902	(168 433)	1 554 672
Przychody ze sprzedaży towarów, materiałów	19 815	9	185	212	–	8 844	(3)	29 062
Przychody z wynajmu	4 110	–	1	–	1	9 445	(7 861)	5 696
Przychody ze sprzedaży razem	657 861	116 538	657 920	293 215	4 002	36 191	(176 297)	1 589 430

Rok zakończony 31 grudnia 2018	Produkcja	Budownictwo Przemysłowe	Energetyka	Nafta, gaz, chemia	Budownictwo Infrastrukturalne	Pozostała działalność	Wyłączenia	Skonsolidowane dane finansowe
Przychody ze sprzedaży usług budowlanych oraz pozostałych	575 852	92 206	649 839	247 030	120	24 869	(77 705)	1 512 211
Przychody ze sprzedaży towarów, materiałów i produktów	117 636	21	95	192	–	6 124	(5 077)	118 991
Przychody z wynajmu	3 649	–	18	–	21	21 377	(19 398)	5 667
Przychody ze sprzedaży razem	697 137	92 227	649 952	247 222	141	52 370	(102 180)	1 636 869

Przychody z tytułu umów z klientami w rozumieniu MSSF 15 obejmują dwie pierwsze pozycje z powyższych tabel.

Przychody segmentu Produkcja w istotnej części są przychodami osiąganymi w punkcie czasu. Przychody osiąmane w punkcie czasu obejmują także przychody ze sprzedaży towarów i materiałów we wszystkich segmentach. Przychody ze sprzedaży usług budowlanych i pozostałych są przychodami osiąganymi w czasie we wszystkich segmentach poza segmentem Produkcja.

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

7.2. Informacje geograficzne

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane na temat przychodów dotyczących poszczególnych obszarów geograficznych Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku. Grupa klasyfikuje w oparciu o miejsce świadczonej usługi lub realizowanej dostawy.

Rok zakończony 31 grudnia 2019	Produkcja	Budownictwo Przemysłowe	Energetyka	Nafta, gaz, chemia	Budownictwo Infrastrukturalne	Pozostała działalność	Wyłączenia	Skonsolidowane dane finansowe
Polska	299 390	116 538	641 747	180 859	4 002	27 410	(169 293)	1 100 653
Zagranica	358 471	–	16 173	112 356	–	8 781	(7 004)	488 777
Przychody ze sprzedaży razem	657 861	116 538	657 920	293 215	4 002	36 191	(176 297)	1 589 430

Rok zakończony 31 grudnia 2018	Produkcja	Budownictwo Przemysłowe	Energetyka	Nafta, gaz, chemia	Budownictwo Infrastrukturalne	Pozostała działalność	Wyłączenia	Skonsolidowane dane finansowe
Polska	287 211	87 258	649 952	149 348	141	46 310	(98 511)	1 121 709
Zagranica	409 926	4 969	–	97 874	–	6 060	(3 669)	515 160
Przychody ze sprzedaży razem	697 137	92 227	649 952	247 222	141	52 370	(102 180)	1 636 869

7.3. Kluczowi odbiorcy Grupy

W 2019 roku Grupa miała jednego odbiorcę, dla którego sprzedaż przekroczyła 10% przychodów ze sprzedaży. Sprzedaż dla tego odbiorcy wyniosła 464 mln zł i jest prezentowana w segmencie Energetyka.

7.4. Istotne zdarzenia dotyczące realizowanych kontraktów

Elektrownia Opole

Od stycznia 2014 roku Polimex Mostostal S.A. („Spółka”) realizowała w konsorcjum kontrakt na budowę dwóch nowych bloków energetycznych w Elektrowni Opole. Dla realizacji tego kontraktu została wyodrębniona spółka celowa: Polimex Opole z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, na poziomie tej spółki realizowana jest zasadnicza część marży. Kontrakt ten jest znaczącym kontraktem Spółki w strategicznej dla firmy branży energetycznej. To historycznie największa i o kluczowym znaczeniu dla polskiej energetyki inwestycja w polskim sektorze energetycznym. Jej wartość wynosi 11,6 mld zł brutto, z czego około 42%, czyli 4,8 mld zł, przypada na Spółkę.

W dniu 31 maja 2019 roku konsorcjum Spółki oraz Mostostal Warszawa S.A. i Rafako S.A. otrzymało od PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. świadectwo zakończenia realizacji bloku energetycznego nr 5 w Elektrowni Opole. Otrzymanie świadectwa oznacza pomyślne ukończenie realizacji wskazanego obiektu wraz z potwierdzeniem jego odbioru przez Zamawiającego.

W dniu 7 czerwca 2019 roku Polimex Opole Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Warszawie, zawarła z bankiem PKO BP S.A. Aneks do Umowy o Udzielenie gwarancji do kontraktu. Na mocy podpisanego aneksu, termin ważności gwarancji należytego wykonania został wydłużony do dnia 30 grudnia 2019 r., a kwota gwarancji uległa zmniejszeniu z 199 161 tys. zł do 198 571 tys. zł.

W dniu 30 września 2019 roku konsorcjum Spółki oraz Mostostal Warszawa S.A. i Rafako S.A. otrzymało od PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. świadectwo zakończenia realizacji bloku energetycznego nr 6 w Elektrowni Opole. Otrzymanie świadectwa oznacza pomyślne ukończenie realizacji wskazanego obiektu wraz z potwierdzeniem jego odbioru przez Zamawiającego. Tym samym nastąpiło zakończenie realizacji całego projektu budowy nowych bloków w Elektrowni Opole. Obecnie projekt jest w trakcie 2 letniego okresu gwarancyjnego. Trwa proces finalizowania rozliczeń z podwykonawcami. Zrealizowana narastająco przez Grupę marża brutto wyniosła 151 897 tys. zł.

W dniu 9 grudnia 2019 roku Polimex Opole Sp. z o.o. Sp. k. zawarła z bankiem PKO BP S.A. aneks do Umowy o udzielenie gwarancji do kontraktu. Na mocy aneksu, termin obowiązywania gwarancji należytego wykonania uległ przedłużeniu do dnia 30 września 2021 roku, kwota gwarancji uległa zmniejszeniu do 59 571 tys. zł. z automatyczną redukcją kwoty gwarancji w dniu 1 czerwca 2021 roku do kwoty 23 347 tys. zł. Gwarancja w przedłużonym okresie obowiązywania będzie stanowić zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań kontraktowych w okresie gwarancji jakości i rękojmi za wady i usterki.

Elektrociepłownia Żerań

Od czerwca 2017 roku Spółka (w konsorcjum z Mitsubishi Hitachi Power Systems Europe GmbH) realizuje dostawę i montaż bloku gazowo-parowego o mocy elektrycznej na poziomie 497 MW i mocy cieplnej na poziomie 326 MW wraz z instalacjami i obiektami pomocniczymi w Elektrociepłowni Żerań w Warszawie. łączna wartość kontraktu na dzień podpisania wyniosła ok. 982,28 mln zł oraz 111,93 mln euro z czego na Spółkę przypada ok.26%. W ciągu roku obrotowego 2018 wystąpiła konieczności utworzenia dodatkowej rezerwy na koszty w kwocie ok. 57,6 mln PLN. Zaawansowanie kosztowe (PoC) kontraktu na 31.12.2019 r. to 50,9%. Wraz z postępowaniem w realizacji kontraktu rezerwa na stratę jest sukcesywnie wykorzystywana. Na 31.12.2019 wynosi ona 26 590 tys. zł. Całkowita oczekiwana strata na realizacji tego kontraktu uległa zmniejszeniu i wynosi na dzień 31 grudnia 2019 54,1 miliona zł.

W dniu 30 stycznia 2019 roku podpisano aneks pomiędzy zamawiającym a konsorcjum realizującym kontrakt. W wyniku aneksu rozszerzeniu uległ zakres kontraktu. Cena kontraktu w zakresie przypadającym na Grupę zwiększyła się o 5 426 tys. zł. Aneks przedłużył także termin do podpisania protokołu o przejęciu bloku do eksploatacji przez zamawiającego, co ma nastąpić w ciągu 37 miesięcy od daty podpisania kontraktu.

W dniu 17 lipca 2019 roku podpisano aneks nr 2 pomiędzy zamawiającym a konsorcjum realizującym kontrakt. Na mocy aneksu, okres w trakcie którego wykonawca zobowiązał się doprowadzić do podpisania protokołu przejęcia bloku do eksploatacji uległ przedłużeniu do 40 miesięcy i 21 dni od dnia zawarcia

Kontraktu. Zmiana ta jest spowodowana wystąpieniem w dniu 4 września 2018 roku w Japonii tajfunu „Jebi”, którego działanie w miejscu składowania elementów wyposażenia turbiny gazowej, skutkowało uszkodzeniem tych elementów w sposób uniemożliwiający udzielenie wynikającej z kontraktu pełnej gwarancji jakości i rękojmi za ich wady fizyczne. Zamawiający oraz wykonawca zgodnie uznali powyższe zdarzenie za działanie siły wyższej, postanawiając o wydłużeniu terminu realizacji Kontraktu o czas niezbędny do usunięcia jej skutków.

W dniu 20 listopada 2019 roku podpisano aneks pomiędzy zamawiającym a konsorcjum skutkujący wzrostem wynagrodzenia w zakresie przypadającym na Grupę w wysokości 2 492 tys. zł.

Elektrociepłownia Puławy

W dniu 25 września 2019 roku została zawarta umowa pomiędzy Grupą Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. a konsorcjum, w skład którego wchodzi: Polimex Mostostal S.A. (jako lider konsorcjum), Polimex Energetyka Sp. z o.o. oraz SBB ENERGY S.A. Przedmiotem Umowy jest budowa kompletnego Bloku energetycznego ciepłowniczo-kondensacyjnego w oparciu o paliwo węglowe, z zamkniętym układem chłodzenia z chłodniami wentylatorowymi mokrymi, o mocy elektrycznej brutto w zakresie 90-100 MWe, o mocy cieplnej dostarczanej z paliwem do paleniska kotła Bloku niższej niż 300 MWt, mocy cieplnej w parze technologicznej co najmniej 250MWt, pracującego na parametrach pary. Wynagrodzenie za wykonanie Zadania jest zryczałtowane i wynosi 1 159 900 tys. zł, z czego na Grupę przypada ok. 99%. Na podstawie umowy wykonawca zobowiązał się przekazać zamawiającemu blok energetyczny do użytkowania w terminie trzydzieści sześciu miesięcy od dnia wyznaczonego przez zamawiającego jako dzień rozpoczęcia prac. W dniu 16 grudnia 2019 roku zawarto umowę z Fabryką Kotłów SEFAKO S.A., której przedmiotem jest wykonanie przez SEFAKO projektu podstawowego oraz dokumentacji wykonawczej, prefabrykacja i dostawa kompletnego kotła wraz z wyposażeniem i zabezpieczeniami. Wartość tego zamówienia podwykonawczego wyniosła 179 900 tys. zł. W dniu 20 grudnia 2019 roku zawarto umowę z Siemens AG, której przedmiotem jest wykonanie i dostawa przez Siemens zestawu generatora turbiny parowej, podgrzewaczy wody zasilającej oraz części zamiennych. Wynagrodzenie zostało ustalone na kwotę 17 457 tys. euro. W dniu 31 grudnia 2019 roku doszło do zawarcia pomiędzy Polimex Mostostal S.A. a Bankiem Ochrony Środowiska S.A. umowy gwarancyjnej w przedmiocie wystawienia gwarancji należytego wykonania kontraktu, na potrzeby zabezpieczenia wykonania kontraktu na kwotę 59 650 tys. zł z okresem obowiązywania nie dłużej niż do dnia 22 listopada 2022 r. W związku ze spełnieniem się warunków zawieszających, w dniu 31 stycznia 2020 roku BOŚ Bank wystawił na zlecenie Grupy gwarancję dobrego wykonania.

7.5. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zysk ze sprzedaży majątku trwałego	221	2 752
Rozwiązanie odpisów aktualizujących środków trwałych	2 324	5 824
Rozwiązanie rezerwy na sprawy sądowe	11 179	13 081
Rozwiązanie pozostałych rezerw	3 690	–
Rozwiązanie odpisów aktualizujących zapasy	–	1 358
Zysk z tytułu okazijnego nabycia	952	–
Przeszacowanie nieruchomości inwestycyjnych oraz rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej	2 347	8 464
Wynik na wyłączeniu z konsolidacji spółki zależnej	–	438
Wynik na likwidacji spółki zależnej	–	3 013
Uzyskane odszkodowania i kary	2 737	3 720
Ugoda sądowa	259	333
Umorzenie zobowiązań z tytułu dostaw	4 901	8 913
Inne	1 944	2 882
Pozostałe przychody operacyjne razem	30 554	50 778

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

7.6. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Utworzenie rezerwy na sprawy sporne i pracownicze	–	1 873
Utworzenie odpisów aktualizujących niefinansowych aktywów trwałych	–	532
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość zapasów	277	690
Koszty likwidacji majątku trwałego i obrotowego	823	1 964
Wynik na dekonsolidacji spółki zależnej	–	338
Odszkodowania i kary	1 373	821
Koszty sądowe	1 094	1 174
Inne	1 315	1 385
Pozostałe koszty operacyjne razem	4 882	8 777

7.7. Przychody finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Przychody z tytułu odsetek bankowych	3 625	4 452
Przychody z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie należności	361	1 436
Zysk z tytułu modyfikacji instrumentów finansowych w związku z wygraną sprawą sądową	14 774	–
Dodatnie różnice kursowe	–	1 899
Korekta z tytułu zdyskontowania rozrachunków	3 325	4 334
Wycena do wartości godziwej inwestycji w podmiocie nad którym objęto kontrolę	2 671	–
Rozwiązanie rezerw na koszty finansowe	297	1 000
Inne	187	613
Przychody finansowe razem	25 240	13 734

7.8. Koszty finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Odsetki od kredytów bankowych i pożyczek	10 348	10 809
Odsetki i prowizje od obligacji	16 602	15 589
Odsetki od innych zobowiązań	622	2 248
Koszty finansowe z tytułu umów leasingu	543	64
Ujemne różnice kursowe	1 773	–
Prowizje bankowe od gwarancji i kredytów	2 037	2 843
Wycena rozrachunków długoterminowych zamortyzowanym kosztem	318	1 518
Inne	342	1 032
Koszty finansowe razem	32 585	34 103

7.9. Koszty według rodzajów

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Amortyzacja	35 218	26 683
Zużycie materiałów i energii	497 503	483 676
Usługi obce, w tym budowlane	607 441	730 647
Podatki i opłaty	14 067	12 486
Koszty świadczeń pracowniczych	378 202	361 860
Pozostałe koszty rodzajowe	15 259	10 921
Koszty według rodzajów razem	1 547 690	1 626 273
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	(22 970)	(25 281)
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	(67 886)	(66 725)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	23 607	23 647
Zmiana stanu produktów	2 809	3 918
Koszty wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	(1 143)	(6 206)
Koszt własny sprzedaży	1 482 107	1 555 626

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

Koszty z tytułu leasingu krótkoterminowego oraz leasingu aktywów o niskiej wartości poniesione w trakcie 2019 roku wyniosły 43 928 tys. zł. Koszty te prezentowane są jako element kosztów usług obcych.

7.10. Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	32 877	24 971
Amortyzacja środków trwałych	32 548	24 459
Amortyzacja wartości niematerialnych	329	512
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	726	682
Amortyzacja środków trwałych	726	682
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	1 615	1 030
Amortyzacja środków trwałych	1 523	945
Amortyzacja wartości niematerialnych	92	85
Amortyzacja i odpisy aktualizujące razem	35 218	26 683

7.11. Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Wynagrodzenia	301 089	291 404
Koszty ubezpieczeń społecznych	55 795	52 773
Koszty świadczeń emerytalnych	1 161	1 010
Nagrody jubileuszowe	81	56
Inne świadczenia po okresie zatrudnienia	976	(950)
Odpisy na ZFŚS	4 954	4 752
Inne (w tym: ubrania robocze, środki czystości)	14 146	12 815
Koszty świadczeń pracowniczych razem	378 202	361 860

8. Podatek dochodowy

8.1. Bieżący podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku i za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	3 296	2 050
Podatek dochodowy zagraniczny za lata ubiegłe	1 033	781
Odroczony podatek dochodowy	(1 222)	(3 763)
Obciążenie podatkowe z działalności kontynuowanej wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	3 107	(932)
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów		
Odroczony podatek dochodowy z tytułu przeszacowania gruntów i budynków	(692)	–
Odroczony podatek dochodowy z związku z wyceną zobowiązań z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia	446	176
Obciążenie podatkowe z działalności kontynuowanej wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów	(246)	176

Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem Grupy różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskano by, stosując średnią ważoną stawkę podatku (mającą zastosowanie do zysków konsolidowanych spółek):

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	53 761	15 236
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej w 2019 roku 19% (2018: 19%)	10 215	2 895
Efekty podatkowe następujących pozycji:		
- Dochody niepodlegające opodatkowaniu	(9 440)	(12 910)
- Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	14 554	9 104
- Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	765	198
- Korekta amortyzacji podatkowej za lata ubiegłe	-	(21 180)
- Ujęcie aktywów z tytułu podatku odroczonego nieujętych w latach poprzednich	(12 431)	-
- Straty podatkowe i ujemne różnice przejściowe, z tytułu których nie rozpoznano aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	26 532
- Koszty stanowiące koszty uzyskania przychodów a nie ujęte w wyniku	(450)	(833)
- Różnice w stawce podatkowej podmiotów zagranicznych oraz małych podatników	(16)	(53)
- Straty podatkowe utracone z tytułu upływu terminu rozliczenia	-	105
- Pozostałe	(90)	(4 790)
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	3 107	(932)

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

8.2. Odroczonego podatek dochodowy

Zmiana stanu aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego w trakcie roku (przed uwzględnieniem ich kompensaty w ramach jednej jurysdykcji podatkowej), przedstawia się w sposób następujący:

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	Różnice przejściowe dot. środków trwałych	Wycena kontraktów	Różnice kursowe	Pozostałe	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2018 roku	22 376	14 463	–	1 845	38 684
Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego	(23 753)	2 918	59	(448)	(21 224)
Reklasyfikacja do aktywów	1 377	–	–	–	1 377
Stan na dzień 31 grudnia 2018 roku	–	17 381	59	1 397	18 837
Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego	–	9 147	(25)	2 280	11 402
Stan na dzień 31 grudnia 2019 roku	–	26 528	34	3 677	30 239
Prezentacja netto aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego z uwzględnieniem kompensaty w ramach jednej jurysdykcji podatkowej					(28 652)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego w bilansie					1 587

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	Różnice przejściowe dot. środków trwałych	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	Różnice kursowe	Odpisy aktualizujące wartość zapasów	Odpisy aktualizujące wartość należności	Wycena kontraktów	Rezerwy	Straty podatkowe	Limit finansowania dłużnego	Pozostałe	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2018 roku	–	10 289	233	1 101	20 769	24 250	86 635	45 828	–	18 854	207 959
Aktywa prezentowane jako przeznaczone do sprzedaży	–	–	–	–	1 392	–	–	–	–	–	1 392
Uznanie / (obciążenie) wyniku finansowego	–	(84)	(217)	108	(4 097)	3 312	(37 979)	25 407	–	(3 911)	(17 461)
Uznanie / (obciążenie) innych całkowitych dochodów	–	176	–	–	–	–	–	–	–	–	176
Reklasyfikacja z rezerw	1 377	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1 377
Stan na dzień 31 grudnia 2018 roku	1 377	10 381	16	1 209	18 064	27 562	48 656	71 235	–	14 943	193 443
Uznanie / (obciążenie) wyniku finansowego	3 843	405	48	213	(5 962)	6 110	(24 214)	24 356	8 033	(208)	12 624
Uznanie / (obciążenie) innych całkowitych dochodów	(692)	446	–	–	–	–	–	–	–	–	(246)
Objęcie kontroli nad nową jednostką	(3 041)	–	–	80	–	221	84	5 255	–	61	2 660
Stan na dzień 31 grudnia 2019 roku	1 487	11 232	64	1 502	12 102	33 893	24 526	100 846	8 033	14 796	208 481
Prezentacja netto aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego z uwzględnieniem kompensaty w ramach jednej jurysdykcji podatkowej											(28 652)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego w bilansie											179 829

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego są następujące:

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
przed kompensatą		
- przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	90 902	91 399
- przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	117 579	102 044
	208 481	193 443
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
przed kompensatą		
- przypadająca do realizacji po upływie 12 miesięcy	-	339
- przypadająca do realizacji w ciągu 12 miesięcy	30 239	1 898
	30 239	18 837

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa posiadała 530 768 tys. zł. nierozliczonych strat podatkowych (na które w większości składają się straty w wysokości 392 223 tys. zł w Polimex Mostostal S.A oraz 121 464 tys. zł w Polimex Energetyka Sp. z o.o. Wartość ujętych aktywów z tytułu podatku odroczonego w związku z istnieniem nierozliczonych strat podatkowych wyniosła 100 846 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2019 roku nie występują nierozpoznane aktywa z tytułu strat podatkowych). Grupa przeprowadziła analizę odzyskiwalności aktywów z tytułu strat podatkowych w oparciu o oczekiwane wyniki podatkowe oraz dodatkowe zdarzenia jednorazowe sprzyjające odzyskiwalności poniesionych w poprzednich okresach strat podatkowych. Analiza została przygotowana przy zastosowaniu najlepszych szacunków w najbardziej prawdopodobnym oczekiwanym wariancie. Zmiana poszczególnych założeń oraz eliminacja z analizy jednorazowych zdarzeń wspierających odzyskiwalność strat mogłaby prowadzić do innych wniosków dotyczących kwoty możliwych do rozliczenia strat. Przeprowadzona analiza jest wrażliwa w szczególności na zmiany wysokości oczekiwanych dochodów i kosztów podatkowych osiąganych z tytułu prowadzonej działalności operacyjnej. Podstawowym ograniczeniem w możliwości rozliczenia strat podatkowych jest ustanowiony w przepisach 5 letni okres w jakim można rozliczać osiągnięte straty podatkowe. Zgodnie z przeprowadzoną analizą Grupa będzie wykorzystywać aktywa z tytułu strat podatkowych w okresach: 2020 rok (w kwocie 131 308 tys. zł.), 2021 rok (w kwocie 87 597 tys. zł.), 2022 rok (w kwocie 162 957 tys. zł), 2023 rok (w kwocie 99 397 tys. zł) oraz rok 2024 (w kwocie 30 126 tys. zł.). Jednorazowe zdarzenia wspierające odzyskiwalność strat podatkowych w szczególności dotyczą osiągnięcia dodatkowego dochodu podatkowego z tytułu: (i) zbycia nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży (oczekiwany dochód podatkowy w kwocie 16 352 tys. zł w roku 2021), (ii) z tytułu zbycia udziałów w jednostce zależnej (54 707 tys. zł. w roku 2020), (iii) przekształcenia jednostki zależnej w spółkę komandytową, której dochody podatkowe będą rozliczane przez Spółkę (oczekiwane dodatkowe dochody podatkowe na poziomie 128 359 tys. zł. w latach 2021 - 2024), (iv) oraz pozyskania nowych kontraktów (w kwocie 78 550 tys. zł. w latach 2020 -2024). Zarząd Jednostki ocenia, iż wystąpienie powyższych jednorazowych zdarzeń jest wysoce prawdopodobne.

9. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w okresie sprawozdawczym.

Grupa posiada zobowiązania finansowe z tytułu obligacji zamienne na akcje. Obligacje te przy kalkulacji zysku na akcję posiadają anty rozwodnieniowy efekt. W związku z tym nie są one ujmowane w kalkulacji zysku rozwodnionego. Zysk podstawowy na akcję jest zbieżny z zyskiem rozwodnionym na akcję. Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia zysku na jedną akcję:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zysk / (strata) netto	50 744	16 168
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję (w złotych)		
liczba akcji zarejestrowanych na dzień bilansowy	236 618 802	236 618 802
średnia ważona liczba akcji zwykłych wykorzystana do obliczenia straty zwykłej na akcję	236 618 802	236 618 802
podstawowy zysk / (strata) na jedną akcję	0,214	0,068

10. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W roku 2019 jednostka dominująca nie deklarowała i nie wypłacała dywidend. Jednostka dominująca nie przewiduje w 2020 roku wypłaty dywidendy za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2019.

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

11. Rzeczowe aktywa trwałe

11.1. Tabele ruchów rzeczowych aktywów trwałych

Poniższa tabela prezentuje wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31 grudnia 2019

	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Środki trwałe własne	253 086	113 603	11 980	3 046	6 207	387 922
Aktywa z tytułu praw do użytkowania	11 342	3 745	3 999	854	-	19 940
Środki trwałe razem	264 428	117 348	15 979	3 900	6 207	407 862

Poniższa tabela prezentuje własne rzeczowe aktywa trwałe.

	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Razem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019	249 398	111 273	11 633	2 618	6 011	-	380 933
Nabycie aktywów trwałych	2 336	9 519	1 064	1 366	3 023	472	17 780
Ujawnienie	70	398	-	-	-	-	468
Zmniejszenie/zwiększenie z tytułu rozliczenia środków w budowie	4 004	1 063	86	20	(4 701)	(472)	-
Sprzedaż i likwidacja aktywów trwałych	-	(171)	(7)	(42)	(6)	-	(226)
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości	-	74	-	-	2 252	-	2 326
Objęcie kontroli nad jednostką zależną	14 979	4 704	525	241	-	-	20 449
Reklasyfikacja z/do aktywów dostępnych do sprzedaży	(12 476)	(285)	-	1	(664)	-	(13 424)
Wycena do wartości godziwej	4 903	-	-	-	-	-	4 903
Różnice kursowe	85	509	44	35	292	-	965
Odpis amortyzacyjny za okres obrotowy	(10 213)	(13 481)	(1 365)	(1 193)	-	-	(26 252)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019	253 086	113 603	11 980	3 046	6 207	-	387 922
Na dzień 1 stycznia 2019 roku							
Wartość brutto	277 851	317 513	36 947	26 607	18 780	-	677 698
Umorzenie i odpis z tytułu trwałej utraty wartości	(28 453)	(206 240)	(25 314)	(23 989)	(12 769)	-	(296 765)
Wartość netto	249 398	111 273	11 633	2 618	6 011	-	380 933
Na dzień 31 grudnia 2019							
Wartość brutto	275 619	329 588	36 296	26 510	20 421	-	688 434
Umorzenie i odpis z tytułu trwałej utraty wartości	(22 533)	(215 985)	(24 316)	(23 464)	(14 214)	-	(300 512)
Wartość netto	253 086	113 603	11 980	3 046	6 207	-	387 922

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

Grupa przeprowadziła według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku test na utratę rzeczowych aktywów trwałych dotyczących części majątku segmentu Produkcja. Przeprowadzony test nie wykazał utraty wartości.

Poniższa tabela prezentuje prawa do użytkowania aktywów rozpoznane zgodnie z zawartymi umowami leasingu.

	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Razem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019	-	3 263	-	-	3 263
Rozpoznanie aktywa zgodnie z MSSF 16 na 01.01.2019	14 725	434	7 004	664	22 827
Nabycie aktywów trwałych	4	262	164	1 535	1 965
Sprzedaż i likwidacja aktywów trwałych	(254)	(83)	(40)	(9)	(386)
Objęcie kontroli nad jednostką zależną	-	540	275	-	815
Odpis amortyzacyjny za okres obrotowy	(3 133)	(671)	(3 404)	(1 336)	(8 544)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019	11 342	3 745	3 999	854	19 940
Na dzień 1 stycznia 2019					
Wartość brutto	-	3 900	-	-	3 900
Umorzenie i odpis z tytułu trwałej utraty wartości	-	(637)	-	-	(637)
Wartość netto	-	3 263	-	-	3 263
Na dzień 31 grudnia 2019					
Wartość brutto	14 474	4 727	7 338	2 191	28 730
Umorzenie i odpis z tytułu trwałej utraty wartości	(3 132)	(982)	(3 339)	(1 337)	(8 790)
Wartość netto	11 342	3 745	3 999	854	19 940

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Razem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2018 roku	264 497	84 496	12 459	2 501	11 342	8 769	384 064
Nabycie aktywów trwałych	269	8 034	521	1 136	19 018	11 981	40 959
Zmniejszenie/zwiększenie z tytułu rozliczenia środka trwałego w budowie	579	32 371	355	215	(33 520)	-	-
Zmniejszenie/zwiększenie z tytułu rozliczenia zaliczki	-	1 169	-	-	19 581	(20 750)	-
Sprzedaż i likwidacja aktywów trwałych	(1 072)	(484)	-	(17)	(3 744)	-	(5 317)
Odpis z tytułu utraty wartości	-	2 821	-	-	3 004	-	5 825
Sprzedaż jednostki zależnej	-	(27)	(208)	(19)	-	-	(254)
Reklasyfikacja z aktywów dostępnych do sprzedaży	-	40	-	11	-	-	51
Reklasyfikacja do aktywów dostępnych do sprzedaży	(2 379)	(806)	(47)	(150)	(12)	-	(3 394)
Reklasyfikacja inna	(2 202)	-	-	-	(9 658)	-	(11 860)
Różnice kursowe	52	130	5	21	-	-	208
Odpis amortyzacyjny za okres obrotowy	(10 346)	(13 208)	(1 452)	(1 080)	-	-	(26 086)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2018 roku	249 398	114 536	11 633	2 618	6 011	-	384 196
Na dzień 1 stycznia 2018 roku							
Wartość brutto	272 257	302 366	42 550	31 691	25 813	8 769	683 446
Umorzenie i odpis z tytułu trwałej utraty wartości	(7 760)	(217 870)	(30 091)	(29 190)	(14 471)	-	(299 382)
Wartość netto	264 497	84 496	12 459	2 501	11 342	8 769	384 064
Na dzień 31 grudnia 2018 roku							
Wartość brutto	277 851	321 412	36 947	26 607	18 780	-	681 597
Umorzenie i odpis z tytułu trwałej utraty wartości	(28 453)	(206 876)	(25 314)	(23 989)	(12 769)	-	(297 401)
Wartość netto	249 398	114 536	11 633	2 618	6 011	-	384 196

11.2. Przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych wycenianych zgodnie z modelem wartości przeszacowanej

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/ kosztu wytworzenia pomniejszych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, poza klasą aktywów określoną, jako nieruchomości i budowle trwale związane z gruntem tj. nieruchomości zabudowane kompleksem budynków o charakterze magazynowo - przemysłowo – biurowym („Grunty i budynki”). Powyższa klasa aktywów wyceniana jest według wartości godziwej poczynając od października 2013 roku.

Wycena środków trwałych została przeprowadzona na dzień 31 grudnia 2019. W wyniku przeprowadzonego przeszacowania Grupa rozpoznała w rachunku zysków i strat pozostałe przychody operacyjne w wysokości 1 263 tys. zł. oraz w sprawozdaniu z pozostałych dochodów, dochody w wysokości 3 640 tys. zł. Wartość środków trwałych podlegających modelowi wartości przeszacowanej gdyby Grupa nie przeprowadzała wyceny wyniosłaby na 31 grudnia 2019 roku 162 258 tys. zł.

Wyceny zostały sporządzone przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych. Zastosowano podejście dochodowe, metodę inwestycyjną, technikę kapitalizacji prostej. Techniki wykorzystane do wyceny bazowały na nieobserwowalnych danych wejściowych. W przypadku gruntów nastąpiła zmiana techniki wyceny, przejście od podejścia porównawczego do podejścia dochodowego. Rzeczoznawca majątkowy określił, iż po uwzględnieniu celu i zakresu wyceny, przeznaczenia nieruchomości, jej stanu prawnego i stanu zagospodarowania oraz informacji rynkowych o podobnych nieruchomościach, właściwą procedurą do określenia wartości rynkowej nieruchomości będzie podejście dochodowe, metoda inwestycyjna, technika kapitalizacji prostej.

W tabeli poniżej przedstawiono środki trwałe, które podlegały wycenie do wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2019. Poszczególne poziomy zdefiniowano w sposób następujący:

- Ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów bądź zobowiązań (poziom 1).
- Dane wejściowe inne niż notowania objęte zakresem poziomu 1 możliwe do zaobserwowania dla składnika aktywów bądź zobowiązań, bezpośrednio (tzn. w postaci cen) lub pośrednio (tzn. na podstawie wycień opartych na cenach) (poziom 2).
- Dane wejściowe dla wyceny składnika aktywów bądź zobowiązań, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (tzn. dane niemożliwe do zaobserwowania) (poziom 3).

Całość wyceny do wartości godziwej dla środków trwałych została skategoryzowana w hierarchii wartości godziwej na poziomie 3. Wartości godziwe oszacowane na podstawie operatorów nie zostały określone dla nieruchomości w spółce Czerwonogradzki Zakład Konstrukcji Stalowych i wartości godziwych nieruchomości dla tej jednostki poniższa tabela nie uwzględnia.

	Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2019
Grunty niezabudowane	70
Nieruchomości zabudowane kompleksem budynków o charakterze magazynowo-przemysłowo-biurowym	62 398
Nieruchomości zabudowane kompleksem budynków o charakterze produkcyjno-magazynowo-przemysłowo-biurowym	186 404
Razem	248 872

Wartość netto gruntów, budynków i budowli na dzień 31 grudnia 2019 wynosi 253 086 tys. zł.

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

Informacje na temat wyceny do wartości godziwej przeprowadzonej w trakcie okresu przy użyciu istotnych niemożliwych do zaobserwowania danych:

Technika wyceny	Dane niemożliwe do zaobserwowania	Zakres danych niemożliwych do zaobserwowania (średnia ważona prawdopodobieństwami)	Relacje pomiędzy niemożliwymi do zaobserwowania danymi a wartością godziwą
Wartość godziwa w gruntów niezabudowanych			70
1	Podejście porównawcze, metoda korygowania ceny średniej	Średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych gruntów w zależności od przeznaczenia	- średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 2,44 zł (powiat łukowski), współczynnik korygujący W=0,925
			Wzrost średniej ceny za metr kwadratowy wpływa na wzrost wartości nieruchomości (oraz vice versa)
Wartość godziwa nieruchomości zabudowanych kompleksem budynków o charakterze magazynowo - przemysłowo - biurowym, w tym grunty			62 398
1	Podejście porównawcze, metoda korygowania ceny średniej (grunty)	Średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych gruntów w zależności od przeznaczenia	- średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 42,24 zł. (powiat jasielski), współczynnik korygujący W=0,882 - średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 83,03 zł. (powiat płocki), współczynnik korygujący W=0,735, K=0,92 - średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 89,03zł. (powiat płocki), współczynnik korygujący W=0,948, K=0,97 - średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 42,24 zł. (powiat krosieński), współczynnik korygujący W=0,975, K=0,90 - średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 36,71 zł. (powiat bełchatowski), współczynnik korygujący W=0,975, K=0,90
			Wzrost średniej ceny za metr kwadratowy wpływa na wzrost wartości nieruchomości (oraz vice versa)

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

(cd.) Informacje na temat wyceny do wartości godziwej przeprowadzonej w trakcie okresu przy użyciu istotnych niemożliwych do zaobserwowania danych wejściowych:

	Technika wyceny	Dane niemożliwe do zaobserwowania	Zakres danych niemożliwych do zaobserwowania (średnia ważona prawdopodobieństwami)	Relacje pomiędzy niemożliwymi do zaobserwowania danymi a wartością godziwą
2	Podejście porównawcze, metoda porównania parami (grunty)	Średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych gruntów w zależności od przeznaczenia	<ul style="list-style-type: none"> - średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 96,68 zł (powiat siedlecki). - średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 91,36 (powiat siedlecki). - średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 86,00 zł (powiat siedlecki). 	Wzrost średniej ceny za metr kwadratowy wpływa na wzrost wartości nieruchomości (oraz vice versa)
3	Podejście dochodowe, metoda inwestycyjna, technika kapitalizacji prostej	<p style="text-align: center;">Stopa kapitalizacji</p> <p style="text-align: center;">Stawka czynszu</p>	<p>Zastosowano stopę kapitalizację biorąc pod uwagę kapitalizację potencjału dochodowego, rodzaj nieruchomości i panujące warunki rynkowe: 8,4%-13,5%</p> <p>Zastosowano rynkowy miesięczny czynsz biorąc pod uwagę przeznaczenie nieruchomości (cele administracyjno - biurowe, magazynowe) różnice w lokalizacji, jak i indywidualne czynniki, takie jak wielkość nieruchomości, porównanie do innych nieruchomości - przy średniej wartości:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 12 - 16 zł. za metr kwadratowy dla nieruchomości o przeznaczeniu produkcyjno-biurowo-magazynowym (powiat jasielski) - 15 - 23 zł. za metr kwadratowy miesięcznie dla nieruchomości o przeznaczeniu administracyjno-biurowo - magazynowym (powiat płocki) - 8,50- 20,50 zł. za metr kwadratowy miesięcznie dla nieruchomości o przeznaczeniu administracyjno-biurowo-magazynowym (powiat krosieński) - 20 - 32 zł za metr kwadratowy miesięcznie dla nieruchomości o przeznaczeniu przemysłowo-magazynowym (powiat siedlecki); - 150-190 -zł za metr kwadratowy miesięcznie dla obiektów garażowych(powiat siedlecki); - 11-15 -zł za metr kwadratowy miesięcznie dla obiektów administracyjno - biurowo-magazynowym (powiat bełchatowski); 	<p>Niewielki wzrost zastosowanej stopy kapitalizacji spowodowałby znaczny spadek wartości godziwej nieruchomości (oraz vice versa).</p> <p>Znaczący wzrost wysokości rynkowego czynszu spowodowałby znaczący wzrost wartości godziwej (oraz vice versa).</p>

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

(cd.) Informacje na temat wyceny do wartości godziwej przeprowadzonej w trakcie okresu przy użyciu istotnych niemożliwych do zaobserwowania danych wejściowych:

Opis	Technika wyceny	Dane niemożliwe do zaobserwowania	Zakres danych niemożliwych do zaobserwowania (średnia ważona prawdopodobieństwami)	Relacje pomiędzy niemożliwymi do zaobserwowania danymi a wartością godziwą
Wartość godziwa nieruchomości zabudowanych kompleksem budynków o charakterze produkcyjno-biurowo- magazynowym				186 404
1	Podejście dochodowe, metoda inwestycyjna, technika kapitalizacji prostej	Stopa kapitalizacji Stawka czynszu	Zastosowano stopę kapitalizację biorąc pod uwagę kapitalizację potencjału dochodowego, rodzaj nieruchomości i panujące warunki rynkowych: 9,4%-12% - 6- 14 zł za metr kwadratowy miesięcznie dla nieruchomości o przeznaczeniu produkcyjnym- biurowo- magazynowym (powiat niżański) - 15 - 21 zł za metr kwadratowy miesięcznie dla nieruchomości o przeznaczeniu produkcyjnym- biurowo- magazynowym (powiat siedlecki)	Niewielki wzrost zastosowanej stopy kapitalizacji spowodowałby znaczny spadek wartości godziwej nieruchomości (oraz vice versa). Znaczący wzrost wysokości rynkowego czynszu spowodowałby znaczący wzrost wartości godziwej (oraz vice versa).
2	Podejście kosztowe, metoda odtworzeniowa technika wskaźnikowa, podejście porównawcze metoda porównania parami oraz podjęcie porównawcze metoda skorygowanej ceny średniej	Cena jednostkowa z cenników cen scalonych, współczynnik regionalny, nakłady na prace projektowe i nadzór inwestorski; średnia cena za metr kwadratowy nieruchomości porównywanych	- R (współczynnik regionalny dla Sokołowa) =0,90; P(nakłady na prace projektowe i nadzór inwestorski) =4 %, I (współczynnik dla przyłączy) = 5%, średnia cena za metr zabudowanej nieruchomości 1895,91(powiat sokołowski) zł oraz 2071,74 zł (powiat sokołowski) współczynnik korygujący= 0,978	Wzrost cen z cenników scalonych spowodowałby znaczący wzrost wartości godziwej (oraz vice versa); wzrost średniej ceny za metr kwadratowy wpływa na wzrost wartości nieruchomości (oraz vice versa)
3	Podejście porównawcze, metoda porównania parami (grunty)	Średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych gruntów w zależności od przeznaczenia	- średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 77,79 zł (powiat sokołowski), współczynnik korygujący 0,90; - średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 114,20 zł (powiat siedlecki) współczynnik korygujący K=0,90, średnia cena za metr kwadratowy prawa wieczystego użytkowania gruntów 91,36 zł (powiat siedlecki) oraz 96,68 zł (powiat siedlecki) współczynnik korygujący K=0,90	Wzrost średniej ceny za metr kwadratowy wpływa na wzrost wartości nieruchomości (oraz vice versa)
4	Podejście porównawcze, metoda korygowania ceny średniej (grunty)	Średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych gruntów w zależności od przeznaczenia	- średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 71,89 zł (powiat niżański); Współczynnik korygujący{ui} =0,464, współczynnik korygujący K=0,90	Wzrost średniej ceny za metr kwadratowy wpływa na wzrost wartości nieruchomości (oraz vice versa)

12. Nieruchomości inwestycyjne

Przychody z czynszów osiągnięte przez nieruchomości inwestycyjne wyniosły 2 981 tys. zł w 2019 roku oraz 2 980 tys. zł w 2018 roku. Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które przyniosły przychód z czynszu wyniosły 854 tys. zł w 2019 roku oraz 861 tys. zł w 2018 roku.

Nieruchomości inwestycyjne wykazywane są według wartości godziwej. Oszacowanie wartości godziwej zostało przeprowadzone na dzień 31 grudnia 2019.

Wyceny zostały sporządzone przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych. Zastosowano podejście dochodowe, metodę inwestycyjną, technikę kapitalizacji prostej. Techniki wykorzystane do wyceny bazowały na nieobserwowalnych danych wejściowych. W przypadku gruntów nastąpiła zmiana techniki wyceny, przejście od podejścia porównawczego do podejścia dochodowego. Rzeczoznawca majątkowy określił, iż po uwzględnieniu celu i zakresu wyceny, przeznaczenia nieruchomości, jej stanu prawnego i stanu zagospodarowania oraz informacji rynkowych o podobnych nieruchomościach, właściwą procedurą do określenia wartości rynkowej nieruchomości będzie podejście dochodowe, metoda inwestycyjna, technika kapitalizacji prostej.

W tabeli poniżej przedstawiono nieruchomości inwestycyjne, które podlegały wycenie do wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2019. Poszczególne poziomy zdefiniowano w sposób następujący:

- Ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów bądź zobowiązań (poziom 1).
- Dane wejściowe inne niż notowania objęte zakresem poziomu 1 możliwe do zaobserwowania dla składnika aktywów bądź zobowiązań, bezpośrednio (tzn. w postaci cen) lub pośrednio (tzn. na podstawie wycen opartych na cenach) (poziom 2).
- Dane wejściowe dla wyceny składnika aktywów bądź zobowiązań, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (tzn. dane niemożliwe do zaobserwowania) (poziom 3).

Wyceny do wartości godziwej dla nieruchomości inwestycyjnych zostały w całości sklasyfikowane na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej.

Poniższa tabela prezentuje informacje na temat wyceny do wartości godziwej przeprowadzonej w trakcie okresu przy użyciu istotnych niemożliwych do zaobserwowania danych wejściowych

Technika wyceny	Dane niemożliwe do zaobserwowania	Zakres danych niemożliwych do zaobserwowania (średnia ważona prawdopodobieństwami)	Relacje pomiędzy niemożliwymi do zaobserwowania danymi a wartością godziwą
Wartość godziwa nieruchomości zabudowanych kompleksem budynków o charakterze produkcyjno-biurowo- magazynowym			14 576
Podejście dochodowe, metoda inwestycyjna, technika kapitalizacji prostej	Stopa kapitalizacji Stawka czynszu	Zastosowano stopę kapitalizację biorąc pod uwagę kapitalizację potencjału dochodowego, rodzaj nieruchomości i panujące warunki rynkowych: 11% - 15 - 19 zł za metr kwadratowy miesięcznie dla nieruchomości o przeznaczeniu produkcyjno-biurowo- magazynowym	Niewielki wzrost zastosowanej stopy kapitalizacji spowodowałby znaczny spadek wartości godziwej nieruchomości (oraz vice versa). Znaczący wzrost wysokości rynkowego czynszu spowodowałby znaczący wzrost wartości godziwej (oraz vice versa)
Podejście porównawcze, metoda porównania parami	Średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych gruntów w zależności od przeznaczenia	- średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 96,68 zł (powiat siedlecki), współczynnik korygujący K=0,90	Wzrost średniej ceny za metr kwadratowy wpływa na wzrost wartości nieruchomości (oraz vice versa)

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

13. Wartość firmy z konsolidacji

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Segment energetyka	91 220	91 220
Razem	91 220	91 220

Zgodnie z zasadami MSR 36, Zarząd Polimex Mostostal S.A. przeprowadził na dzień 31 grudnia 2019 roku testy na trwałą utratę wartości dotyczące wartości firmy z konsolidacji powstałej w poprzednich okresach. Poziom segmentu operacyjnego jest poziomem, na którym Zarząd Grupy monitoruje wartość firmy. Wartość firmy za rok 2019 została w całości allokowana do segmentu operacyjnego energetyka.

Poniższa tabela prezentuje główne dane finansowe, założenia przyjęte przy przeprowadzaniu testu oraz wyniki testu:

Dane finansowe oraz wyniki testu				
Segment	Wartość testowana	Oszacowana wartość użytkowa	Utrata wartości	Wartość firmy
Energetyka	123 088	706 136	-	91 220
Główne założenia				
Segment	Średnioważony koszt kapitału (WACC)	Średnia rentowność operacyjna w okresie prognozy	Średnie roczne oczekiwane przychody ze sprzedaży	Stała stopa wzrostu po okresie prognozy
Energetyka	9,07%	5,37%	869 377	1,00%

Testowana wartość obejmowała wartość firmy oraz aktywa netto przypisane do segmentu energetyki (spółka Polimex Energetyka Sp. z o.o.). Skorygowana wartość zdyskontowanych przepływów pieniężnych segmentu energetyka (wartość użytkowa) została oszacowana na poziomie 706 136 tys. zł. Wyceny dokonano przy następujących założeniach: średnioważony koszt kapitału (WACC): 9,07%, stopa wzrostu po okresie prognozy: 1,0%, średnia rentowność na poziomie zysku z działalności operacyjnej w okresie prognozy: 5,37%, średnie roczne oczekiwane przychody ze sprzedaży segmentu energetyka: 869 377 tys. zł.

W ocenie Zarządu Polimex Mostostal S.A. zmiany kluczowych założeń, które mogłyby spowodować, że wartość bilansowa testowanego ośrodka może przekroczyć wartość odzyskiwalną są mało prawdopodobne.

14. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności

W dniu 29 października 2019 roku Polimex Mostostal S.A. za cenę 3 695 tys. zł nabył dodatkowy pakiet udziałów w jednostce Energomontaż-Północ Bełchatów Sp. z o.o. Po tej transakcji Polimex Mostostal S.A. posiada 54,95% udziałów w kapitale podstawowym tej spółki i sprawuje nad nią kontrolę. Grupa ujęła wynik z tytułu objęcia kontroli w wysokości 2.552 tys. zł (prezentowany w przychodach finansowych) oraz zysk z tytułu okazynego nabycia w wysokości 871 tys. zł (prezentowany w pozostałych przychodach operacyjnych). Na dzień objęcia kontroli ujęto kapitały mniejszości w kwocie 9.296 tys. zł. Rozliczenie transakcji objęcia kontroli zostało zakończone i ujęte w całości w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2019 rok. Dodatkowe ujawnienia dotyczące rozliczenia transakcji objęcia kontroli ujęto w nocie 1.1.

W dniu 29 października 2019 roku Polimex Mostostal S.A. za cenę 2.394 tys. zł nabył udziały w spółce Finow Polska Sp. z o.o. Po tej transakcji Polimex Mostostal S.A. posiada 26,4% udziałów w kapitale podstawowym tej spółki i wywiera znaczący wpływ. Wyniki finansowe Finow Polska Sp. z o.o. ujmowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności.

Poniższa tabela przedstawia bilans jednostki konsolidowanej metodą praw własności na dzień 31 grudnia 2019 dla jednostki Finow Polska Sp. z o.o.

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

	Stan na dzień 31 grudnia 2019
Aktywa obrotowe	13 118
Aktywa trwałe	6 442
Zobowiązania krótkoterminowe	5 007
Zobowiązania długoterminowe i rezerwy	1 932
Aktywa netto	12 621
	Rok zakończony 31 grudnia 2019
Przychody ze sprzedaży	27 873
Zysk netto z działalności kontynuowanej	1 040
Całkowite dochody ogółem	1 040
Udział w zysku jednostki stowarzyszonej*	24

*wynik za okres od objęcia jednostki konsolidacją metodą praw własności

Poniższa tabela przedstawia bilans jednostki konsolidowanej metodą praw własności na dzień 31 grudnia 2018 dla jednostki Energomontaż-Północ Bełchatów sp. z o.o.

	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Aktywa obrotowe	41 936
Aktywa trwałe	20 912
Zobowiązania krótkoterminowe	29 416
Zobowiązania długoterminowe i rezerwy	12 283
Kapitał mniejszości	2 408
Aktywa netto	18 741
	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Przychody ze sprzedaży	91 054
Zysk netto z działalności kontynuowanej	430
Całkowite dochody ogółem	430
Udział w zysku jednostki stowarzyszonej	141

15. Zapasy

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Materiały	38 913	31 744
Zaliczki na materiały	1 694	658
Towary	723	145
Produkcja w toku	45 472	43 944
Produkty gotowe	18 119	22 005
Zapasy razem	104 921	98 496
	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Zmiana stanu odpisów na zapasy		
Stan na początek okresu	6 256	5 755
a) zwiększenia	1 130	1 161
b) zmniejszenia	(818)	(660)
Stan odpisów aktualizujących zapasy	6 568	6 256

16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności pozostałe

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności od 30 do 180 dni. Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie nr 31.

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Należności z tytułu dostaw i usług:	288 401	362 506
- od jednostek powiązanych	18 698	140 571
- od jednostek pozostałych	269 703	221 935
Należności pozostałe:	22 184	38 131
Należności budżetowe:	17 821	30 539
- z tytułu podatku VAT	17 679	30 460
- pozostałe	142	79
Pozostałe należności	4 363	7 592
Należności ogółem (netto)	310 585	400 637
Odpisy aktualizujące należności	71 259	97 297
Należności ogółem (brutto)	381 844	497 934

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Zmiany odpisu aktualizującego należności z tytułu dostaw i usług		
Odpis aktualizacyjny na początek okresu	93 945	196 135
Zwiększenia w tym:	5 814	7 012
- utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności	1 676	7 010
- zmiany w strukturze grupy kapitałowej	4 138	2
Zmniejszenia w tym:	27 999	109 992
- wykorzystanie	6 559	99 130
- spłata należności	21 440	11 186
- reklasyfikacja odpisów dotyczących kaucji	-	(324)
Zamiana z tytułu ujęcia odpisu na oczekiwane straty kredytowe	(1 202)	790
Odpis aktualizacyjny na koniec okresu	70 558	93 945

17. Instrumenty finansowe – utrata wartości

Kalkulacja odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla działalności nieprodukcyjnej:

	Bieżące oraz 30 dni po terminie płatności	Przeterminowane od 31 do 90 dni	Przeterminowane od 91 do 180 dni	Przeterminowane powyżej 180 dni	Razem
Wskaźnik	0,05%	0,08%	0,51%	8,78%	
Wartość odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	99	8	25	612	744

Kalkulacja odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla działalności produkcyjnej:

	Bieżące oraz 30 dni po terminie płatności	Przeterminowane od 31 do 90 dni	Przeterminowane od 91 do 180 dni	Przeterminowane powyżej 180 dni	Razem
Wskaźnik	0,00%	0,57%	46,04%	0,07%	
Wartość odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	-	163	37	17	217

Niski współczynnik odpisu na oczekiwane straty kredytowe dla należności przeterminowanych powyżej 180 dni wynika z faktu że salda te są obejmowane indywidualnymi odpisami utraty wartości. Oczekiwane

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

straty kredytowe dla aktywów finansowych przeterminowanych powyżej 180 dni są ujmowane w ramach aktywów ze zidentyfikowaną utratą wartości.

Wartość indywidualnych odpisów z tytułu utraty wartości należności handlowych wyniosła 70 460 tys. zł, zaś kaucji 5 338 tys. zł.

Poniższa tabela prezentuje wartość brutto, wartość odpisów aktualizujących oraz wartość netto dla poszczególnych kategorii instrumentów finansowych.

	Stan na dzień 31.12.2019		
	12-miesięczne OSK	OSK w całym okresie życia - bez utraty wartości	OSK w całym okresie życia - z utratą wartości
Wartość bilansowa brutto	285 013	432 291	95 399
Należności z tytułu dostaw i usług	–	273 457	85 502
Należności pozostałe	–	661	4 403
Kaucje z tytułu umów o budowę	–	158 173	5 494
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	285 013	–	–
Odpisy aktualizujące	–	(332)	(76 298)
Należności z tytułu dostaw i usług	–	(299)	(70 259)
Należności pozostałe	–	–	(701)
Kaucje z tytułu umów o budowę	–	(33)	(5 338)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	–	–	–
Wartość bilansowa	285 013	431 959	19 101
Należności z tytułu dostaw i usług	–	273 158	15 243
Należności pozostałe	–	661	3 702
Kaucje z tytułu umów o budowę	–	158 140	156
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	285 013	–	–

	Stan na dzień 31.12.2018		
	12-miesięczne OSK	OSK w całym okresie życia - bez utraty wartości	OSK w całym okresie życia - z utratą wartości
Wartość bilansowa brutto	418 558	574 768	116 057
Należności z tytułu dostaw i usług	–	359 251	95 594
Należności pozostałe	–	38 117	4 972
Kaucje z tytułu umów o budowę	–	177 400	15 491
Bankowe kaucje gwarancyjne	750	–	–
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	417 808	–	–
Odpisy aktualizujące	–	(2 965)	(111 276)
Należności z tytułu dostaw i usług	–	(1 128)	(91 211)
Należności pozostałe	–	(135)	(4 823)
Kaucje z tytułu umów o budowę	–	(1 702)	(15 242)
Wartość bilansowa	418 558	571 803	4 781
Należności z tytułu dostaw i usług	–	358 123	4 383
Należności pozostałe	–	37 982	149
Kaucje z tytułu umów o budowę	–	175 698	249
Bankowe kaucje gwarancyjne	750	–	–
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	417 808	–	–

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

18. Długoterminowe kontrakty budowlane

Poniższa tabela prezentuje wyjaśnienie zmian bilansowych dotyczących wyceny kontraktów za bieżący okres.

	Stan na dzień 1 stycznia 2019	Zmiana wyceny kontraktów	Przychody ujęte w 2019 roku uwzględnione w saldzie zobowiązań na 1 stycznia 2019	Zmiana okresu, w którym prawo do wynagrodzenia staje się bezwarunkowe	Zmiana stanu zaliczek otrzymanych	Stan na dzień 31 grudnia 2019
Należności z tytułu wyceny kontraktów	60 058	189 896	-	(71 837)	(32 768)	145 349
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów	(63 939)	(23 091)	12 762	(32 288)	52 464	(54 092)
Razem	(3 881)	166 805	12 762	(104 125)	19 696	91 257

Wartość przychodów osiągniętych w 2019 roku dotyczących zobowiązań do spełnienia świadczeń zrealizowanych w poprzednich okresach wyniosła 8 623 tys. zł.

Poniższa tabela prezentuje wyjaśnienie zmian bilansowych dotyczących wyceny kontraktów za poprzedni okres.

	Stan na dzień 1 stycznia 2018	Zmiana wyceny kontraktów	Przychody ujęte w 2018 roku uwzględnione w saldzie zobowiązań na 1 stycznia 2018	Zmiana okresu, w którym prawo do wynagrodzenia staje się bezwarunkowe	Zmiana stanu zaliczek otrzymanych	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Należności z tytułu wyceny kontraktów	78 007	104 921	-	(117 360)	(5 510)	60 058
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów	(72 542)	(12 926)	72 445	39 752	(90 668)	(63 939)
Razem	5 465	91 995	(12 926)	(44 915)	(96 178)	(3 881)

Kwota ceny transakcyjnej przypisanej do zobowiązań do wykonania świadczenia, które pozostały niespełnione na koniec okresu sprawozdawczego, do zrealizowania:

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
a) do 1 roku	1 135 571	880 835
b) powyżej 1 roku	957 240	198 571
Ogółem	2 092 811	1 079 406

19. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Środki pieniężne w banku i w kasie	142 193	201 431
Lokaty krótkoterminowe	142 820	216 377
Razem	285 013	417 808
<i>Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania</i>	<i>59 634</i>	<i>180 219</i>

Powyższe saldo środków pieniężnych obejmuje środki pieniężne na rachunkach VAT w ramach podzielonej płatności (split payment).

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania dotyczą środków związanych z realizacją budowy bloków 5 i 6 w Elektrowni Opole. Środki te zostaną uwolnione po zakończeniu trwania gwarancji powykonawczej.

20. Rachunek przepływów pieniężnych

Uzgodnienie zmiany stanu pozycji bilansowych w okresie sprawozdawczym do zmian wykazanych w rachunku przepływów pieniężnych prezentują poniższe tabele:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zmiana stanu należności w bilansie	22 495	176 160
Korekta z tytułu nabycia jednostki stowarzyszonej Finow Polska Sp. z o.o.	(2 394)	–
Korekta o należności z tytułu kaucji	–	216 570
Korekta o należności z tytułu sprzedaży środków trwałych	(246)	(1 739)
Korekta zmiany stanu należności z tytułu wdrożenia MSSF 9 (na dzień 01.01.2018)	–	(3 310)
Pozostałe	437	–
Zmiana stanu należności w rachunku przepływów pieniężnych	20 292	387 681
Zmiana stanu zobowiązań w bilansie	(17 514)	(435 897)
Korekta z tytułu reklasyfikacji zobowiązań z aktywów do sprzedaży	–	–
Korekta o zobowiązania z tytułu zakupów inwestycyjnych	(3 069)	1 088
Korekta o zobowiązania z tytułu leasingu	2 134	784
Korekta o zmianę zobowiązań z tytułu podatku	(936)	–
Korekta o zobowiązania z tytułu wyceny rezerw aktuarialnych ujęte przez całkowite dochody	1 294	(751)
Korekta z tytułu reklasyfikacji z kapitałów mniejszości zobowiązań z tytułu wyceny opcji sprzedaży posiadanej przez udziałowców mniejszościowych Energomontaż-Północ Bełchatów	(9 369)	–
Zmiana stanu zobowiązań w rachunku przepływów pieniężnych	(27 460)	(434 776)

21. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Rzeczowe aktywa trwałe	14 396	1 465
Nieruchomości inwestycyjne	27 796	34 760
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	42 192	36 225

Zgodnie z postanowieniami podpisanej w dniu 21 grudnia 2012 roku Umowy w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Emitent zobowiązał się dokonać zbycia określonych składników majątkowych. Zbywane aktywa są prezentowane jako aktywa przeznaczone do sprzedaży. Powyższa tabela prezentuje stan aktywów które są przeznaczone do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2019 roku. Zmiana wartości rzeczowych aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży wynika głównie z zaklasyfikowania w tej pozycji nieruchomości w miejscowości Kozienice o wartości 13 140 tys. zł. Zmiana w zakresie nieruchomości inwestycyjnych wynika głównie ze sprzedaży nieruchomości w Krakowie przy ul. ISEP (o wartości 5 612 tys. zł) oraz sprzedaży nieruchomości w Warszawie przy ul. Chełmżyńskiej (o wartości 2 100 tys. zł).

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

Grupa zatrudnia zewnętrznych, niezależnych rzeczoznawców, aby ustalić wartość godziwą gruntów, budynków i budowli należących do spółek Grupy.

W szacowaniu wartości godziwej nieruchomości zastosowano podejście najkorzystniejszego i najlepszego zastosowania nieruchomości (co stanowi aktualne zastosowanie tych nieruchomości). Zewnętrzna wycena gruntów, budynków i budowli w ramach poziomu 3 została przeprowadzona przy użyciu podejścia dochodowego. W przypadku gruntów nastąpiła zmiana techniki wyceny, przejście od podejścia porównawczego do podejścia dochodowego. Rzeczoznawca majątkowy określił, iż po uwzględnieniu celu i zakresu wyceny, przeznaczenia nieruchomości, jej stanu prawnego i stanu zagospodarowania oraz informacji rynkowych o podobnych nieruchomościach, właściwą procedurą do określenia wartości rynkowej nieruchomości będzie podejście dochodowe, inwestycyjna, technika kapitalizacji prostej.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku przeprowadzono aktualizację wycen dla wartości nieruchomości inwestycyjnych.

W tabeli poniżej przedstawiono nieruchomości inwestycyjne prezentowane w ramach aktywów przeznaczonych do sprzedaży, które podlegały wycenie do wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2019. Poszczególne poziomy zdefiniowano w sposób następujący:

- Ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów bądź zobowiązań (poziom 1).
- Dane wejściowe inne niż notowania objęte zakresem poziomu 1 możliwe do zaobserwowania dla składnika aktywów bądź zobowiązań, bezpośrednio (tzn. w postaci cen) lub pośrednio (tzn. na podstawie wyliczeń opartych na cenach) (poziom 2).
- Dane wejściowe dla wyceny składnika aktywów bądź zobowiązań, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (tzn. dane niemożliwe do zaobserwowania) (poziom 3).

	Poziom 1	Poziom 3	Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2019
Nieruchomości zabudowane kompleksem budynków o charakterze magazynowo - przemysłowo-biurowym	25 580	2 216	27 796
Razem	25 580	2 216	27 796
	Poziom 1	Poziom 3	Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2018
Nieruchomości zabudowane kompleksem budynków o charakterze magazynowo - przemysłowo - biurowym	30 112	4 648	34 760
Razem	30 112	4 648	34 760

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

Do nieruchomości inwestycyjnych przeznaczonych do sprzedaży zaliczanych do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej, następujące informacje są istotne:

Technika wyceny	Dane niemożliwe do zaobserwowania	Zakres danych niemożliwych do zaobserwowania (średnia ważona prawdopodobieństwami)	Relacje pomiędzy niemożliwymi do zaobserwowania danymi a wartością godziwą
Wartość godziwa nieruchomości zabudowanych kompleksem budynków o charakterze produkcyjno-biurowo- magazynowym			2 216
Podejście dochodowe, metoda inwestycyjna, technika kapitalizacji prostej	Stopa kapitalizacji	Zastosowano stopę kapitalizację biorąc pod uwagę kapitalizację potencjału dochodowego, rodzaj nieruchomości i panujące warunki rynkowych: 9,5% - 10 - 18 zł za metr kwadratowy miesięcznie dla nieruchomości o przeznaczeniu przemysłowo - magazynowo-administracyjnej (powiat stalowowolski)	Niewielki wzrost zastosowanej stopy kapitalizacji spowodowałby znaczny spadek wartości godziwej nieruchomości (oraz vice versa).
	Stawka czynszu		Znaczący wzrost wysokości rynkowego czynszu spowodowałby znaczący wzrost wartości godziwej (oraz vice versa)
Podejście porównawcze, metoda korygowania ceny średniej	Średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych gruntów w zależności od przeznaczenia	- średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 74,21zł (powiat stalowolski)), współczynnik korygujący W=1,66	Wzrost średniej ceny za metr kwadratowy wpływa na wzrost wartości nieruchomości (oraz vice versa)
Podejście porównawcze, metoda porównywania parami	Średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych obiektów w zależności od przeznaczenia	- średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych obiektów 17 400 zł (powiat kozienicki)	Wzrost średniej ceny za metr kwadratowy wpływa na wzrost wartości nieruchomości (oraz vice versa)

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

22. Kapitał własny

22.1. Kapitał podstawowy

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku kapitał podstawowy jednostki dominującej wynosi 473 237 604 zł i dzieli się na 236 618 802 akcji o wartości nominalnej 2 zł każda. Akcje zostały w pełni opłacone.

Kapitał akcyjny	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Akcje zwykłe serii A	86 618 802	86 618 802
Akcje zwykłe serii T	150 000 000	150 000 000
Razem	236 618 802	236 618 802

Prawa akcjonariuszy

Każda akcja ma prawo do 1 głosu na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy. Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane, co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału. Według informacji uzyskanych na bazie komunikatów giełdowych, struktura akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na dzień 31 grudnia 2019 prezentuje się jak niżej:

Akcjonariusz	Liczba akcji/głosów	% udział w kapitale zakładowym /w ogólnej liczbie głosów na WZA
ENEA Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu, ENERGA Spółka Akcyjna z siedzibą w Gdańsku, PGE Polska Grupa Energetyczna Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie PGNiG Technologie Spółka Akcyjna z siedzibą w Krośnie - jako Inwestorzy działający łącznie i w porozumieniu *	156 000 097	65,93%
Bank Polska Kasa Opieki SA	13 629 376	5,76%
Pozostali - poniżej 5% kapitału zakładowego	66 989 329	28,31%
Liczba akcji wszystkich emisji	236 618 802	100,00%

* każdy z inwestorów posiada po 16,48%

22.2. Kapitał zapasowy

Zgodnie z Art. 396. § 1. KSH na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, do którego przeznaczają się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi. Na dzień 31 grudnia 2019 roku kapitał zapasowy Grupy odpowiada kapitałowi zapasowemu Jednostki dominującej i wynosi 157 746 tys. zł.

22.3. Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały Grupy dotyczą efektu rozliczenia połączenia ze spółkami zależnymi w 2010 roku, tj. Energomontaż-Północ S.A. z siedzibą w Warszawie, Naftoremont Sp. z o. o. z siedzibą w Płocku, Zakłady Remontowe Energetyki Kraków Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, Zakłady Remontowe Energetyki Lublin S.A. z siedzibą w Lublinie, EPE-Rybnik Sp. z o. o. z siedzibą w Rybniku, ECeRemont Sp. z o.o. z siedzibą w Zielonej Górze (spółki przejmowane) dokonanego w trybie art. 492 § 1 pkt 1 KSH - poprzez przeniesienie całego majątku tych spółek na „Polimex Mostostal” S.A. Na dzień 31 grudnia 2016 roku pozostałe kapitały wynosiły (85 254) tys. zł. Zgodnie z Uchwałą nr 8 i nr 9 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 27 czerwca 2017 roku ujemna wartość pozostałych kapitałów została pokryta zyskami zatrzymanymi w kwocie 59 640 tys. zł oraz kapitałem zapasowym w kwocie 151 964 tys. zł. Ponadto zgodnie z Uchwałą nr 7 Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 27 czerwca 2017 roku przeznaczyło zysk Spółki za rok obrotowy 2016 w wysokości 1 018 tys. zł. na pokrycie ujemnej wartości pozostałych kapitałów. Zmiana wysokości pozostałych kapitałów w 2018 roku wynika z Uchwały nr 6 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 21 czerwca 2018 roku w sprawie przekazania zysku netto Jednostki Dominującej w kwocie 82 558 tys. zł na pozostałe kapitały. Zmiana wysokości pozostałych kapitałów w 2019 roku wynika z Uchwały nr 7 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy w sprawie przeznaczenia 17 528 tys. zł. z zysku za rok

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

2018 na pozostałe kapitały. Wartość pozostałych kapitałów wyniosła na 31 grudnia 2019 roku 227 466 tys. zł.

22.4. Element kapitałowy wyemitowanych obligacji zamiennych na akcje

Element kapitałowy wyemitowanych obligacji zamiennych na akcje na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 31 552 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosił 31 552 tys. zł. Obligacje szerzej opisane są w nocie 25.

22.5. Skumulowane inne całkowite dochody

Na skumulowane inne całkowite dochody składa się kapitał z aktualizacji wyceny, zyski/straty aktuarialne oraz różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej.

23. Kredyty, pożyczki i pozostałe źródła finansowania

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Krótkoterminowe, w tym:	76 323	93 852
Kredyty bankowe	67 916	93 852
Zobowiązania z tytułu leasingu	8 407	–
Długoterminowe, w tym:	83 456	139 582
Kredyty bankowe	72 272	139 582
Zobowiązania z tytułu leasingu	11 184	–
Kredyty i zobowiązania z tytułu leasingu razem	159 779	233 434

Finansowanie z tytułu kredytów jednostki dominującej jest oprocentowane w oparciu o stawkę WIBOR 3M powiększoną o 1,25 pp (zarówno w 2019 jak i 2018 roku). Finansowanie z tytułu kredytów dla pozostałych jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest oparte o stawkę WIBOR 1M + 2,5 p.p.. Grupa posiada kredyty oprocentowane wg stawek niezmiennych. Wazona wielkością zadłużenia na 31.12.2019 stawka oprocentowania tych kredytów wynosi 8,56% (19,1% na dzień 31.12.2018) i dotyczy kredytów CZKM Czerwonograd.

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Wartość zobowiązań z tytułu kredytów początek okresu	233 434	250 501
Zmniejszenie z uwagi na dekonsolidację jednostki zależnej	–	(101)
Zaciągnięcie kredytów	1 104	2 626
Naliczone odsetki skalkulowane wg efektywnej stopy procentowej	9 702	10 025
Spłaty odsetek	(34 566)	(7 560)
Spłaty kapitału	(69 486)	(22 057)
Wartość zobowiązań z tytułu kredytów na koniec okresu	140 188	233 434

Jednostka dominująca w dniu 31 grudnia 2019 roku dokonała spłaty I raty zadłużenia wynikającego z UZOZF, w kwocie łącznie 72 148 tys. zł (z czego 30 183 przypada na naliczone odsetki zaś 41 965 przypada na kapitał). Kolejna zaplanowana spłata zadłużenia przypada na 31 grudnia 2020 roku. Dodatkowo w dniu 31 grudnia 2019 roku Jednostka dominująca dokonała wykupu części obligacji serii E i F – opisane w nocie 25.

	Stan na dzień
Wartość zobowiązań z tytułu leasingu na początek okresu (zgodnie z MSR 17)	2 134
Ujęcie zobowiązań z tytułu leasingu w związku z wdrożeniem MSSF 16 na dzień 1 stycznia 2019	22 827
Zaciągnięcie zobowiązań leasingowych	1 965
Objęcie kontroli nad nową jednostką	830
Naliczone odsetki skalkulowane wg efektywnej stopy procentowej	1 617
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu	(9 782)
Wartość zobowiązań z tytułu kredytów, leasingu i pożyczek na koniec okresu	19 591

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

24. Aktywa oddane pod zabezpieczenie

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Rzeczowe aktywa trwałe	347 678	355 379
Zapasy	94 104	88 454
Nieruchomości inwestycyjne	14 576	14 576
Inne	47 627	18 868
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	42 192	36 225
Razem	546 177	513 502

25. Obligacje

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Obligacje długoterminowe	86 857	163 630
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji serii E, F	4 365	12 840
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji serii A, B	68 561	137 436
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji serii C	13 931	13 354
Obligacje krótkoterminowe	86 721	12 839
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji serii E, F	8 474	12 839
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji serii A, B	78 247	–
Obligacje razem	173 578	176 469

Obligacje serii A, B zostały wyemitowane 1 października 2014 roku, są obligacjami posiadającymi opcję zamiany na akcje Spółki. Całkowita wartość wpływów z emisji wyniosła 140 000 tys. zł. W momencie początkowego ujęcia tych obligacji element kapitałowy w wysokości 29 747 tys. zł został ujęty w kapitałach Spółki, zobowiązanie ujęto w wartości 108 292 tys. zł, prowizje z tytułu gwarancji emisji wyniosły 1 960 tys. zł.

Konwersji obligacji można dokonać w dowolnym momencie do dnia wykupu obligacji (tj. 31 lipca 2020, 31 lipca 2021 oraz 31 lipca 2022 roku). W przypadku jej niedokonania, obligacje zostaną wykupione w określonych dniach wykupu roku po cenie jednostkowej w wysokości 2 zł. Oprocentowanie w wysokości stopy WIBOR 3M powiększonej o 3 punkty procentowe rocznie jest płatne kwartalnie do czasu konwersji lub wykupienia obligacji.

W dniu 27 września 2017 roku zostały wyemitowane obligacje serii C zamienne na akcje na okaziciela serii U. Łączna wartość wyemitowanych obligacji wyniosła 14 500 tys. zł. Wartość nominalna i cena emisyjna jednej obligacji wynosi 500 tys. zł. Oprocentowanie jest zmienne oparte o WIBOR 3M powiększone o marżę, która może wzrosnąć w przypadku, w którym Spółka nie będzie dokonywać płatności z tytułu Obligacji w terminie. Obligacje podlegają wykupowi w dniu 31 lipca 2022 roku lub w pierwszym dniu roboczym po takim dniu.

Tabela poniżej przedstawia wycenę obligacji serii według zamortyzowanego kosztu:

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Wartość zobowiązania na początek okresu	176 469	169 034
Naliczone odsetki skalkulowane wg efektywnej stopy procentowej w wysokości 11% (11% dla roku 2018) dla serii A i B oraz 7,6% dla obligacji serii C	16 602	15 589
Spląty odsetek	(8 284)	(8 154)
Wykup obligacji	(11 209)	–
Wartość zobowiązania na koniec okresu	173 578	176 469

Jednostka dominująca w dniu 31 grudnia 2019 roku dokonała spląty I raty zadłużenia wynikającego z UZOZF. W części dotyczącej obligacji wykupowi podlegała część obligacji serii E i F o wartości 11 209 tys. zł.

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

26. Rezerwy

	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Rezerwa na sprawy sądowe	Rezerwa na kary	Rezerwa na koszty kontraktów	Rezerwa na straty	Rezerwa na poręczenia	Inne rezerwy	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2019	74 778	26 634	3 100	9 478	52 536	110	409	167 045
Utworzone w ciągu roku obrotowego	7 524	-	15	14	2 806	667	1 637	12 663
Objęcie konsolidacją nowej jednostki zależnej	115	5 260	-	535	100	-	-	6 010
Wykorzystane	(4 339)	(890)	(975)	(1 927)	(24 554)	(319)	(987)	(33 991)
Rozwiązane	(35 425)	(10 290)	(1 327)	(911)	(11 354)	(316)	(7)	(59 630)
Różnice kursowe	-	-	-	-	-	-	65	65
Na dzień 31 grudnia 2019	42 653	20 714	813	7 189	19 534	142	1 117	92 162
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2019	20 165	11 251	813	7 189	19 534	142	1 091	60 185
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2019	22 488	9 463	-	-	-	-	26	31 977
Stan na dzień 1 stycznia 2018	82 249	6 669	23 600	149 889	3 813	360	501	267 081
Utworzone w ciągu roku obrotowego	12 899	6 943	663	5 934	65 939	1 058	677	94 113
Objęcie konsolidacją nowej jednostki zależnej	-	-	-	-	-	-	-	-
Wykorzystane	(7 811)	(3 115)	(248)	(110 884)	(14 643)	(288)	(806)	(137 795)
Rozwiązane	(12 559)	(6 852)	(20 915)	(12 472)	(2 573)	(1 020)	(6)	(56 397)
Reklasyfikacja	-	22 989	-	(22 989)	-	-	-	-
Różnice kursowe	-	-	-	-	-	-	43	43
Na dzień 31 grudnia 2018	74 778	26 634	3 100	9 478	52 536	110	409	167 045
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2018	24 112	19 529	1 673	9 478	52 536	110	408	107 846
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2018	50 666	7 105	1 427	-	-	-	1	59 199

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

27. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	21 659	16 220
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	11 181	9 319
Premie i nagrody	13 540	17 083
Niewykorzystane urlopy	12 481	11 905
Odprawy emerytalne i rentowe	2 709	1 424
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych - krótkoterminowe	61 570	55 951
Odprawy emerytalne i rentowe	20 233	17 487
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych - długoterminowe	20 233	17 487

Grupa wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych i rentowych w wysokości określonej przez Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy. W związku z tym Grupa na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych nagród jubileuszowych i innych świadczeń po okresie zatrudnienia.

27.1. Główne założenia przyjęte przez aktuarium

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Stopa dyskontowa %	2,0%	3,0%
Przewidywany wskaźnik inflacji %	2,5%	2,5%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń %	3,5%	3,5%

Koszty świadczeń ujęte w wyniku finansowym oraz zyski i straty aktuarialne dotyczące odpraw emerytalno-rentowych prezentuje poniższa tabela:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Koszty świadczeń:		
Koszty bieżącego zatrudnienia	1 492	1 266
Koszty przeszłego zatrudnienia i zysk / (strata) z rozliczenia	(595)	524
Koszty odsetkowy netto	568	607
Składniki kosztów programu określonych świadczeń ujęte w wyniku finansowym	1 465	2 397
Przeszacowanie zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń:		
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń demograficznych	(620)	209
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń finansowych	3 421	271
Pozostałe	(455)	447
Składniki kosztów programu świadczeń ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	2 346	927

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

Kwotę rezerwy na świadczenia pracownicze oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono poniżej.

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń, stan na początek okresu	18 911	19 490
Objęcie kontroli nad nową jednostką zależną	586	-
Koszt bieżących świadczeń	1 410	1 169
Koszt odsetkowy	582	664
(Zyski)/straty z przeszacowania:	2 752	1 388
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń demograficznych	(599)	261
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń finansowych	3 351	1 127
Koszt przeszłego zatrudnienia, w tym (straty)/zyski z tytułu ograniczeń	120	(2 217)
Świadczenia wypłacone	(1 412)	(1 222)
Inne	(7)	(361)
Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń, stan na koniec okresu	22 942	18 911

27.2. Analiza wrażliwości

Zgodnie z MSR nr 19 poniżej została przedstawiona wrażliwość (-/+ 0,5 p.p) zobowiązań na zmiany stopy dyskontowej i założeń o wzroście wynagrodzeń. Metody i założenia stosowane przy przeprowadzaniu analizy wrażliwości nie uległy zmianie w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego.

	Zobowiązanie z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych	Zobowiązanie z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych
Zmiana założenia		
Stopa dyskontowa - spadek o 0,5 pkt %	23 654	19 727
Stopa dyskontowa - wzrost o 0,5 pkt %	23 654	17 931
Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń - spadek o 0,5 pkt %	21 485	17 948
Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń - wzrost o 0,5 pkt %	21 502	19 704

28. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	239 274	239 751
Wobec jednostek powiązanych	855	3 507
Wobec jednostek pozostałych	238 419	236 244
Rozliczenia międzyokresowe bierne	111 086	107 338
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług razem	350 360	347 089
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i inne		
Podatek VAT	10 434	21 132
Podatek dochodowy od osób fizycznych	4 279	4 274
PFRON	297	284
Zobowiązania z tyt. składek ZUS	8 422	7 126
Zobowiązania z tytułu zrealizowanych gwarancji finansowych	8 821	13 852
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	1 572	1 350
Inne	339	4 287
Zobowiązania pozostałe razem	34 164	52 305

Kwota rozliczeń międzyokresowych biernych obejmuje w większości wartość poniesionych, a nie rozliczonych fakturami kosztów realizacji kontraktów budowlanych.

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Transakcje z podmiotami powiązаныmi są zawierane na warunkach rynkowych (typowe transakcje handlowe).

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach od 30 do 180 dni.

Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 1 miesięcznym terminem płatności.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach wynikających z przepisów podatkowych.

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane na podstawie zaakceptowanych not odsetkowych.

29. Zobowiązania warunkowe

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Zobowiązania warunkowe	482 107	1 259 557
- udzielonych gwarancji i poręczeń	359 584	461 098
- weksle własne	53 362	5 340
- sprawy sądowe	69 161	42 889

W związku z zawartymi umowami kredytów oraz gwarancji (zarówno bankowych jak i ubezpieczeniowych), a także w zakresie zobowiązań z tytułu obligacji (w tym obligacji serii A i B wyemitowanych w 2014 w kwocie 140 mln zł oraz obligacji serii C wyemitowanych w 2017 roku w kwocie 14,5 mln zł), a w szczególności, w związku z Umową z dnia 24 lipca 2012 roku w sprawie wstrzymania się z egzekucją zobowiązań, Umową z dnia 21 grudnia 2012 roku w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Finansowego w brzmieniu wprowadzonym aneksem nr 11 z dnia 31 grudnia 2019r., Umową w sprawie Nowej Linii Gwarancyjnej i związanego z nią kredytu odnawialnego z dnia 21 grudnia 2012 roku w brzmieniu wprowadzonym aneksem nr 4 z dnia 31 grudnia 2019 r., Warunkami Emisji Obligacji Zwykłych i Zamiennych z dnia 12 września 2014 roku z późn. zm., Umową kredytową w sprawie linii gwarancyjnych i związanych z nimi kredytów odnawialnych i nieodnawialnych z dnia 31 maja 2017 roku (z późniejszymi zmianami) w brzmieniu wprowadzonym dnia 31 grudnia 2019, Warunkami Emisji Obligacji Zamiennych serii C z 27 września 2017r. z późn. zmianami, Umową Gwarancyjną z BOŚ S.A. z dnia 31 grudnia 2019r., Spółka i wybrane jej spółki zależne ustanowiły hipoteki, zastawy, przewłaszczenia, cesje, wydała weksle, przyjęła poręczenia niektórych spółek zależnych i udzieliła poręczeń wybranym spółkom zależnym celem zabezpieczenia wierzytelności z tytułu przedmiotowych instrumentów. Łączne zaangażowanie Grupy z tytułu przedmiotowych instrumentów kredytowych wynosiło na dzień 31 grudnia 2019 roku 688 mln zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 930 mln zł).

Łączne zaangażowanie Jednostki Dominującej z tytułu przedmiotowych instrumentów kredytowych wynosiło na dzień 31 grudnia 2019 roku 605 mln zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 832 mln zł).

30. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z podmiotami powiązаныmi są zawierane na warunkach rynkowych (typowe transakcje handlowe). Grupa nie stosuje zabezpieczeń w stosunku do należności od jednostek powiązanych. Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku i na ten dzień oraz dnia 31 grudnia 2018 roku i na ten dzień.

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

Grupa podmiotów		Za okres 12 miesięcy		Stan na koniec okresu	
		Przychody od podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Pozostałe jednostki powiązane przez akcjonariuszy	2019	588 067	26 381	103 916	46 084
Jednostki zależne niekonsolidowane	2019	22	15	302	436
Jednostki stowarzyszone	2019	2 396	35	-	-
Razem		590 485	26 431	104 218	46 520
Pozostałe jednostki powiązane przez akcjonariuszy	2018	619 165	18 358	229 311	97 396
Jednostki zależne niekonsolidowane	2018	1 198	2 566	2 226	3 321
Jednostki stowarzyszone	2018	-	4 497	1	958
Razem		620 363	25 421	231 538	101 675

31. Transakcje z udziałem podmiotów powiązanych ze Skarbem Państwa

Grupa Polimex Mostostal jest stroną transakcji z jednostkami powiązаныmi ze Skarbem Państwa. Transakcje te, które są jednocześnie transakcjami przeprowadzonymi z akcjonariuszami i jednostkami powiązаныmi przez akcjonariuszy, zostały zeprezentowane w nocie nr 31 jako transakcje z jednostkami powiązаныmi przez akcjonariuszy. Transakcje przeprowadzone z pozostałymi jednostkami powiązаныmi ze Skarbem Państwa są transakcjami przeprowadzаныmi na warunkach rynkowych - transakcje te nie są znaczące.

32. Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki dominującej

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zarząd		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	2 193	2 885
Rada Nadzorcza		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	669	625
Razem	2 862	3 240

Na dzień 31 grudnia 2019 roku członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej nie posiadali akcji Spółki. Od dnia 31 grudnia 2019 roku do dnia przekazania raportu do publicznej wiadomości transakcji nabycia akcji Spółki dokonał członek Rady Nadzorczej Pan Konrad Milczarski. W dniu 12 marca 2020 roku nabył pakiet 30 000 sztuk akcji za cenę łączną 36 419,60 zł, w dniu 13 marca 2020 roku nabył pakiet 40 000 sztuk kacji za cenę łączną 49 100,00 zł.

33. Cele i zasady zarządzania ryzykiem

33.1. Ryzyko stopy procentowej

Wyniki finansowe Spółki dominującej jak i Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal mogą podlegać fluktuacji na skutek zmiany czynników rynkowych, w szczególności notowań cen materiałów, kursów walut i stóp procentowych. Grupa zarządzając ryzykiem, na które jest narażona, dąży do ograniczenia zmienności przyszłych przepływów pieniężnych i minimalizacji potencjalnych strat ekonomicznych powstających na skutek wystąpienia zdarzeń mogących mieć negatywny wpływ na wynik.

Spółki z Grupy Kapitałowej – podobnie jak jednostka dominująca, posiadają środki pieniężne na rachunkach bankowych oraz zobowiązania z tytułu kredytów bankowych opartych o zmienną stopę procentową. Spółki monitorują sytuację na rynku finansowym, analizują trendy oraz prognozy w zakresie kształtowania się referencyjnych stóp rynkowych, aby w optymalnym momencie podjąć - w sytuacji posiadania otwartych limitów skarbowych - decyzję o zawarciu umów zabezpieczających przed niekorzystnym wzrostem kosztów odsetkowych od zadłużenia kredytowego. Na dzień 31 grudnia 2019

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

roku i 31 grudnia 2018 roku Grupa nie zawierała transakcji zabezpieczających. W ciągu okresu sprawozdawczego saldo środków pieniężnych Spółki zostało zasilone środkami z tytułu emisji akcji serii T w kwocie 300 mln zł i utrzymywało się na relatywnie wysokim poziomie.

Analiza wrażliwości na zmiany stóp procentowych

	Wartość narażona na ryzyko	Zwiększenie/zmniejszenie o 0,50% -0,50%	
Stan na dzień 31 grudnia 2019 roku			
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	285 013	1 425	(1 425)
Kredyty	140 188	(701)	701
Obligacje	173 578	(868)	868
Pozostałe aktywa finansowe	3 304	17	(17)
Wpływ na wynik finansowy brutto		(127)	127
Podatek odroczony		24	(24)
Razem		(103)	103

	Wartość narażona na ryzyko	Zwiększenie/zmniejszenie o 0,50% -0,50%	
Stan na dzień 31 grudnia 2018 roku			
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	417 808	2 089	(2 089)
Bankowe kaucje gwarancyjne	115	1	(1)
Kredyty	233 434	(1 167)	1 167
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	728	(4)	4
Obligacje	176 469	(882)	882
Wpływ na wynik finansowy brutto		37	(37)
Podatek odroczony		(7)	7
Razem		30	(30)

33.2. Ryzyko walutowe

Przeptywy finansowe spółek z Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal cechują się relatywnie wysoką wrażliwością na wahania relacji kursowych, co wynika z uzyskiwania przychodów w walutach obcych, w tym głównie w EUR.

Preferowaną metodą zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym stosowaną przez spółki z Grupy Kapitałowej pozostaje hedging naturalny, tj. zabezpieczanie ryzyka walutowego poprzez zawieranie transakcji generujących koszty w tej samej walucie co waluta przychodów.

Umowa w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Finansowego nie przewiduje możliwości stosowania pochodnych instrumentów walutowych, jako dostępnych produktów kredytowych przez Spółkę. Na dzień 31 grudnia 2018 roku spółki z Grupy Kapitałowej nie posiadały czynnych instrumentów pochodnych kursu walutowego. W tych okolicznościach istotne znaczenie ma stosowanie hedgingu naturalnego również przez Spółki Segmentowe, jako jedynego obecnie narzędzia ograniczania ryzyka kursowego wynikającego z działalności biznesowej przedsiębiorstwa.

Wahania średniego kursu euro mają istotny wpływ na wielkość przychodu wyrażonego w PLN pochodzącego z kontraktów zawartych w walucie obcej. Grupa Kapitałowa na podstawie podpisanych oraz wysoce prawdopodobnych do zawarcia kontraktów, oszacowała ekspozycję na ryzyko walutowe w okresie styczeń - grudzień 2019 roku jak następuje:

Wyszczególnienie	I-IV kw. 2020 r.
Prognozowane wpływy w walucie obcej - równowartość w tys. EUR	122 015
Prognozowane wydatki w walucie obcej - równowartość w tys. EUR	23 783
Ekspozycja biznesowa na ryzyko kursowe w tys. EUR	98 232

Bieżące oddziaływanie wahań tego parametru rynkowego dotyczyło będzie tej części obrotów walutowych spółek (wpływów netto), która nie zostanie objęta transakcjami zabezpieczającymi.

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

Ekspozycja na ryzyko walutowe*

	31 grudnia 2019			31 grudnia 2018	
	EUR	USD	RUB	EUR	USD
Środki pieniężne	4 977	9	–	3 235	9
Należności handlowe	24 582	119	31 863	17 433	1
Zabezpieczone pożyczki bankowe	597	–	–	470	–
Zobowiązania handlowe	3 526	131	–	2 145	14
Wartość bilansowa brutto	25 436	(3)	31 863	18 053	(4)
Szacowana prognoza sprzedaży	122 015	–	–	119 454	–
Szacowana prognoza nabyć	23 783	2 666	–	15 122	17 020
Ekspozycja brutto	98 232	(2 666)	–	104 332	(17 020)
Ekspozycja netto	123 668	(2 669)	31 863	122 385	(17 024)

* dane w powyższej tabeli zaprezentowano w kwotach odpowiednich walut

Analiza wrażliwości ryzyka walutowego na dzień 31 grudnia 2019

	Wartość bilansowa	EUR/zł	
		kurs (zm.10 %)	kurs (zm.-10 %)
Środki pieniężne	21 205	2 117	(2 117)
Należności z tytułu dostaw i usług	106 759	10 436	(10 436)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(15 813)	(1 532)	1 532
Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	(2 535)	(254)	254
Wpływ na wynik finansowy brutto	109 616	10 767	(10 767)
Podatek odroczony	(20 827)	(2 046)	2 046
Wpływ na wynik finansowy netto	88 789	8 721	(8 721)

Wrażliwość związana z ryzykiem walutowym instrumentów finansowych rozliczanych w innych niż euro walutach jest nieistotna.

Analiza wrażliwości ryzyka walutowego na dzień 31 grudnia 2018

	Wartość bilansowa	EUR/zł	
		kurs (zm.10 %)	kurs (zm.-10 %)
Środki pieniężne	13 754	1 389	(1 389)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	69 325	6 931	(6 931)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(11 728)	(1 167)	1 167
Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania	(470)	(47)	47
Wpływ na wynik finansowy brutto	70 881	7 106	(7 106)
Podatek odroczony	(13 467)	(1 350)	1 350
Wpływ na wynik finansowy netto	57 414	5 756	(5 756)

Wrażliwość związana z ryzykiem walutowym instrumentów finansowych rozliczanych w innych niż euro walutach jest nieistotna.

33.3. Ryzyko kredytowe

Na poziomie Grupy Kapitałowej ryzyko kredytowe minimalizowane jest poprzez współpracę z wiarygodnymi partnerami handlowymi, stosowanie dostępnych na rynku instrumentów umożliwiających ubezpieczenie należności handlowych od odbiorców zagranicznych oraz pozyskiwanie zabezpieczeń płatności od kontrahentów. W stosunku do odbiorców krajowych stosowane jest zabezpieczenie należności w formie poręczeń, przewłaszczenia na zabezpieczenie zastawu rejestrowego lub weksli w sytuacji, gdy odbiorcy mają ograniczenia w dostępności do gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych. Pomimo monitorowania tego ryzyka oraz prowadzonych negocjacji z kontrahentami w celu optymalizowania terminów płatności, ryzyko to utrzymuje się na umiarkowanym poziomie, między innymi z powodu następujących okoliczności:

- presja dostawców materiałów i surowców na maksymalne skracanie terminów płatności, w tym przedpłaty lub zabezpieczanie płatności drogimi instrumentami finansowymi (gwarancje bankowe, akredytywy);
- zbyt niskie limity ubezpieczenia ryzyka kredytowego i ograniczony dostęp do gwarancji bankowych oraz brak limitów w zakresie gwarancji ubezpieczeniowych;
- brak porozumień w sprawie rozliczenia robót dodatkowych i wzrostu cen materiałów w istotnych kontraktach;

Zarządzanie ryzykiem kredytowym partnerów transakcji finansowych polega na kontroli wiarygodności finansowej obecnych i potencjalnych partnerów tych transakcji oraz na monitorowaniu ekspozycji kredytowej w stosunku do przyznanych limitów. Partnerzy transakcji powinni posiadać odpowiedni rating przyznany przez wiodące agencje ratingowe, bądź posiadać gwarancje instytucji spełniających wymóg minimalnego ratingu. Grupa zawiera transakcje finansowe z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej oraz stosuje dywersyfikację instytucji, z którymi współpracuje. W zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym partnerów transakcji handlowych Grupa poddaje wszystkich klientów, którzy wnioskuje o przyznanie limitów kredytowych procedurom weryfikacji ich wiarygodności finansowej i w zależności od jej oceny przyznawane są odpowiednie wewnętrzne limity. Grupa określa wytyczne w zakresie procesu zarządzania ryzykiem kredytowym partnerów handlowych w celu utrzymywania odpowiednich standardów w zakresie analizy kredytowej oraz bezpieczeństwa operacyjnego procesu w przekroju całej Spółki. Miarą ryzyka kredytowego jest kwota maksymalnego narażenia na ryzyko dla poszczególnych klas aktywów finansowych. Wartości księgowe aktywów finansowych reprezentują maksymalną ekspozycję kredytową, w szczególności dotyczy to należności z tytułu dostaw i usług oraz kaucji przekazanych. W ocenie Zarządu, ryzyko zagrożonych aktywów finansowych jest odzwierciedlone poprzez dokonanie odpisów aktualizujących ich wartość. Kalkulacja dotycząca odpisów zaprezentowana jest w nocie 17.

W Grupie istnieje koncentracja ryzyka kredytowego w związku z istotnymi należnościami od krajowych spółek energetycznych. Biorąc pod uwagę fakt, że spółki te są jednostkami kontrolowanymi przez Skarb Państwa oraz pełnią krytyczną funkcję w krajowym systemie energetycznym, Grupa ocenia, że nie jest istotnie narażona na ryzyko kredytowe wobec tych odbiorców. Ryzyko kredytowe dotyczące środków płynnych i pochodnych instrumentów finansowych jest ograniczone, ponieważ kontrahentami Grupy są banki o wysokim ratingu kredytowym przyznany przez międzynarodowe agencje ratingowe

Wierzytelności Grupy z części kontraktów stanowią przedmiot zabezpieczenia instrumentów kredytowych oraz gwarancji bankowych.

33.4. Ryzyko związane z płynnością

W ocenie Grupy jest to ryzyko, które kształtuje się na umiarkowanym poziomie. Utrzymanie płynności finansowej w średniej i długiej perspektywie wymaga angażowania się w projekty i kontrakty zapewniające neutralne i dodatnie przepływy finansowe. Ryzyko to jest stale monitorowane i analizowane zarówno w krótkim, jak i długim okresie.

Obecna sytuacja finansowa Grupy Emitenta jest ustabilizowana – Grupa posiada istotne zasoby gotówkowe oraz znaczące limity gwarancyjne zarówno w instytucjach bankowych jak i ubezpieczeniowych. Struktura, poziom oraz terminy spłaty zadłużenia finansowego są dostosowane do obecnej jak i prognozowanej zdolności ich terminowej obsługi. Grupa prowadzi szereg działań, których celem jest dalsza poprawa warunków funkcjonowania i należą do nich m.in.:

- dalsza optymalizacja działalności operacyjnej w celu usprawnienia procesów związanych z realizacją, zarządzaniem i monitorowaniem prowadzonych projektów budowlano-montażowych oraz w celu redukcji kosztów operacyjnych poprzez, między innymi, redukcję kosztów ogólnego zarządu, centralizację zakupów, optymalizację struktur organizacyjnych, optymalizację portfela kontraktów oraz koncentrację działalności Grupy na działalności podstawowej;
- kontynuacja procesu sprzedaży składników majątkowych, w szczególności nieruchomości należących do Grupy oraz innych aktywów, które nie są niezbędne do dalszego prowadzenia podstawowej działalności Grupy.

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

Łącząca Spółkę dominującą z Wierzycielami Finansowymi dokumentacja, w szczególności Umowa w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Finansowego oraz Warunki Emisji Obligacji serii A, B i C nakłada na Spółkę szereg zobowiązań, w szczególności takich jak zobowiązanie do:

- dokonywania terminowych płatności na rzecz Wierzycieli i Obligatariuszy;
- niepodejmowania szeregu czynności bez uprzedniej zgody Wierzycieli i Obligatariuszy.

Niewykonanie przez Spółkę dominującą zobowiązań wynikających z Umowy w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia oraz Warunków Emisji Obligacji może skutkować postawieniem w stan natychmiastowej wymagalności całego zadłużenia finansowego Spółki dominującej wobec Banków Finansujących i Obligatariuszy.

Relatywnie wysoki poziom zadłużenia Spółki i Grupy może mieć istotne konsekwencje, w tym w szczególności może wpływać na:

- ograniczoną zdolność Spółek Grupy do pozyskania dodatkowego finansowania od instytucji finansowych, w tym w szczególności gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych;
- wolniejszą dynamikę rozwoju działalności Spółek Grupy z powodu znaczącego obniżenia dostępności kredytu kupieckiego i skracania terminów płatności lub żądania przedpłat przez kontrahentów;
- konieczność przeznaczania pewnej części przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej Grupy na spłaty zadłużenia, co oznacza, że przepływy te nie zawsze będą mogły zostać wykorzystane na finansowanie działalności Grupy lub nakładów inwestycyjnych;
- ograniczenie elastyczności Grupy przy planowaniu lub reagowaniu na zmiany w jej działalności, w otoczeniu konkurencyjnym i na rynkach, na których prowadzi działalność;
- mniej korzystną pozycję rynkową Grupy w stosunku do jej konkurentów, którzy mają niższe zaangażowanie kredytowe.

Aktualny portfel zamówień Grupy pomniejszony o sprzedaż przypadającą na konsorcjantów wynosi ok. 4,00 mld zł i w całości dotyczy kontraktów zawartych. Aktualny portfel zamówień w poszczególnych latach kształtuje się następująco: 2020 rok 1,44 mld zł, 2021 rok 0,98 mld zł, 2022 rok 0,94 oraz lata następne 0,64 mld zł.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2019 roku, oraz 31 grudnia 2018 roku wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

Ryzyko związane z płynnością na dzień 31 grudnia 2019

	<i>Na żądanie</i>	<i>Poniżej 3 miesiące</i>	<i>Od 3 do 12 miesiące</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania, w tym:	24	8 820	68 047	76 995	26 174	180 060
- Leasing		3 571	5 300	3 685	26 174	38 730
Obligacje	-	-	86 721	99 676	-	186 397
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, kaucje z tytułu umów o budowę oraz zobowiązania pozostałe	80 657	174 537	19 725	26 011	1 238	302 168
	80 681	183 357	174 493	202 682	27 412	668 625

Spółka analizuje możliwość optymalizacji warunków oraz terminów spłaty zobowiązań wynikających z poszczególnych instrumentów finansowych, co ma w konsekwencji doprowadzić do zmiany struktury finansowania bilansowego oraz pozabilansowego.

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

Ryzyko związane z płynnością na dzień 31 grudnia 2018

	<i>Na żądanie</i>	<i>Poniżej 3 miesiące</i>	<i>Od 3 do 12 miesiące</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Kredyty i pożyczki	1 469	3 753	87 117	144 426	–	236 765
Obligacje	–	–	12 839	163 630	–	176 469
Pozostałe zobowiązania długoterminowe, w tym:	1 849	–	–	20 352	–	22 201
- Leasing	–	–	–	1 406	–	1 406
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, w tym:	342 629	170 376	47 635	14 324	2 136	577 100
- Leasing	–	165	563	–	–	728
	345 947	169 063	152 657	342 732	2 136	1 012 535

34. Instrumenty finansowe

34.1. Klasyfikacja instrumentów finansowych

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu
Aktywa finansowe		
Pozostałe aktywa finansowe	3 304	3 173
- długoterminowe	2 643	2 423
- krótkoterminowe	661	750
Należności z tytułu dostaw i usług	362 506	362 550
Kaucje z tytułu umów o budowę	158 296	175 947
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	285 013	417 808
	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu
Zobowiązania finansowe		
Obligacje	173 578	176 469
Kredyty i pożyczki, w tym:		
- długoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	67 916	139 582
- krótkoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	72 272	92 084
- krótkoterminowe oprocentowane wg stałej stopy procentowej	1 803	1 768
Pozostałe zobowiązania (długoterminowe), w tym:	25 020	15 242
- Zobowiązania z tytułu leasingu	11 184	1 406
- Inne	13 836	13 836
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	239 274	239 751
Kaucje z tytułu umów o budowę	59 794	59 015
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu	8 407	728

34.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony 31 grudnia 2019

	Przychody /(koszty) z tytułu odsetek	Zyski /(straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/(ujęcie) odpisów aktualizujących	Pozostałe	Razem
Aktywa finansowe					
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie przez wynik finansowy	4 002	1 448	18 280	3 325	27 055
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(28 115)	(3 221)	–	(318)	(31 654)
Razem	(24 113)	(1 773)	18 280	3 007	(4 599)

Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku

	Przychody /(koszty) z tytułu odsetek	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/(ujęcie) odpisów aktualizujących	Pozostałe	Razem
Aktywa finansowe					
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie przez wynik finansowy	6 051	4 105	4 226	4 334	18 716
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(28 646)	(2 206)	–	7 395	(23 457)
Razem	(22 595)	1 899	4 226	11 729	(4 741)

35. Wartości godziwe poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

Dla celów sprawozdawczości finansowej, wyceny w wartości godziwej są skategoryzowane według trzech poziomów w zależności od stopnia, w jakim dane wsadowe do pomiarów wartości godziwej są obserwowalne i od znaczenia danych wsadowych do wyceny w wartości godziwej jako całości. Poziomy te kształtują się w następujący sposób:

- Poziom 1: danymi wsadowymi są ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań, do których jednostka ma dostęp w dniu wyceny.
- Poziom 2: danymi wsadowymi są dane inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla składnika aktywów lub zobowiązań, bezpośrednio lub pośrednio.
- Poziom 3: danymi wsadowymi są nieobserwowalne dane do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań.

Wartości godziwe aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych do wartości godziwej nie różnią się istotnie od wartości księgowych.

Grupa jest stroną Umowy Opcji Nabycia Certyfikatów Inwestycyjnych zawartej z PKO BP S.A. w dniu 7 listopada 2013 roku z późn. zm., która w zależności od scenariusza kształtowania się cen nieruchomości nią objętych określać będzie kwotę nabycia/rozliczenia pomiędzy stronami umowy w przyszłości. Grupa, w przypadku nieosiągnięcia wymaganej przez inwestora minimalnej stopy zwrotu z inwestycji

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

zobligowana będzie do zrekompensowania odpowiedniej części straty. W przypadku zanotowania wzrostu wartości portfela nieruchomości Grupa ma zagwarantowaną partycypację w części zysku ponad stopę gwarantowanego inwestorowi zysku.

W okresie sprawozdawczym nie dokonano zmiany sposobu wyceny tego instrumentu, polegającej na dyskontowaniu prognozowanej dynamiki wzrostu wartości portfela nieruchomości w horyzoncie trwania transakcji. Ujęta w księgach wartość instrumentu na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosła 0 zł (31 grudnia 2018 roku: 0 zł).

36. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierają działalność operacyjną Grupy i zwiększają wartość dla jej akcjonariuszy.

Na Jednostce dominującej spoczywają nałożone zewnętrznie wymagania kapitałowe dotyczące wartości kapitału własnego.

Zgodnie z zapisami Umowy Zasad Obsługi Zadłużenia Finansowego (ZOZF) Jednostka dominująca jest zobowiązana posiadać dodatkowo kapitały własne na ostatni dzień każdego miesiąca kalendarzowego. Niedotrzymanie warunku dodatknych kapitałów własnych stanowi przypadek naruszenia Umowy ZOZF. Skutkiem wystąpienia i trwania przypadku naruszenia może być wypowiedzenie Umowy ZOZF.

Na dzień 31 grudnia 2019 oraz 31 grudnia 2018 roku Jednostka dominująca posiadała dodatkowo kapitały własne. Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Kredyty i pożyczki i obligacje	313 766	397 064
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania pozostałe	384 524	399 394
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	285 013	417 808
Zadłużenie netto	413 277	378 650
Kapitał własny	732 450	679 352
Kapitał i zadłużenie netto	1 145 727	1 058 002
Wskaźnik dźwigni (zadłużenie netto/kapitał i zadłużenie netto)	36%	36%

37. Struktura zatrudnienia

Zatrudnienie w Grupie w na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku kształtowało się następująco:

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Zarząd Jednostki dominującej	3	3
Zarządy jednostek z Grupy	20	17
Pion wsparcia	846	573
Pion operacyjny	3 656	3 747
Razem	4 525	4 340

38. Postępowania dotyczące wierzytelności i zobowiązań toczące się przed sądem

Na dzień 31 grudnia 2019 roku toczy się postępowanie dotyczące pozwu wzajemnego od Mostostal S.A. z siedzibą w Warszawie („Pozwana”). Pozew wzajemny skierowany jest przeciwko Jednostce dominującej i Mostostal Siedlce spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. Pozew wzajemny jest stanowiskiem Pozwanej w sprawie wszczętej w czerwcu 2017 roku przez Emitenta i Mostostal Siedlce spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. o unieważnienie umowy sprzedaży 2 znaków towarowych Mostostal: słowno-graficznego „Mostostal” zarejestrowanego pod numerem R 87887 i słownego „Mostostal” zarejestrowanego pod numerem R 97850. Umowa sprzedaży znaków została zawarta przez

syndyka jednego z podmiotów korzystających ze znaku w 2007 roku, nabywcą znaku była Pozwana. Wartość przedmiotu sporu wynosi 96.908.719 zł. Wartość wskazana przez Pozwaną jako wartość przedmiotu sporu stanowi obliczoną przez Pozwaną wartość odszkodowania za naruszenie praw ochronnych w zakresie wskazanych znaków towarowych. Pozwana wnosi o zasądzenie odszkodowania w kwocie 83.717.995 zł od Emitenta oraz 13.190.724 zł od Mostostal Siedlce spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. W opinii Zarządu Jednostki dominującej pozew wzajemny jest bezzasadny i stanowi jedynie konsekwencję pozwu złożonego w czerwcu 2017 roku przez Jednostkę dominującą, a kwota odszkodowania jest nieuzasadniona. Z analiz Spółki wynika, że Spółka posiada prawa podmiotowe do firmy Mostostal oraz prawa do używania nazwy Mostostal z wcześniejszym pierwszeństwem niż pierwszeństwa do ww. znaków towarowych Mostostal.

Poza powyższą sprawą, na dzień 31 grudnia 2019 roku nie toczyły się postępowania sądowe o istotnej z punktu widzenia sprawozdania finansowego wartości.

39. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

- W dniu 2 stycznia 2020 r. Jednostka dominująca odstąpiła ze skutkiem na dzień 2 stycznia 2020 r. od zawartej w dniu 15 listopada 2019 r. z Inwat sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi ("Zleceniobiorca") umowy ("Umowa"), której przedmiotem było wykonanie przez Zleceniobiorcę wielobranżowej dokumentacji projektowej na potrzeby "Budowy Bloku Energetycznego w oparciu o paliwo węglowe w Puławach" ("Kontrakt") na rzecz Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., z siedzibą w Puławach („Zamawiający”) oraz pełnienie nadzoru autorskiego w trakcie realizacji Kontraktu przez Jednostkę dominującą. Jednostka dominująca odstąpiła od Umowy z winy Zleceniobiorcy, na podstawie stosownych postanowień Umowy, przyznających Spółce takie prawo w przypadku zaistnienia określonych przesłanek.
- W dniu 20 stycznia 2020 roku Spółka zawarła z Biurem Studiów, Projektów i Realizacji "Energoprojekt – Katowice" S.A. z siedzibą w Katowicach („Zleceniobiorca”) umowę, której przedmiotem jest wykonanie przez Zleceniobiorcę wielobranżowej dokumentacji projektowej dla kontraktu pt. „Budowa Bloku Energetycznego w oparciu o paliwo węglowe w Puławach” („Umowa”), a także pełnienie nadzoru autorskiego w trakcie realizacji kontraktu przez Spółkę. Okres wykonywania przedmiotu Umowy rozpoczyna się z dniem jej podpisania i kończy w dniu 23 stycznia 2023 r.

Wynagrodzenie za wykonanie przez Zleceniobiorcę przedmiotu Umowy jest ryczałtowe i zostało ustalone na kwotę 43.200.000,00 zł netto. Zleceniobiorca będzie zobowiązany do zapłaty na rzecz Spółki kar umownych w przypadkach określonych w Umowie, jednakże łączna kwota kar umownych ze wszystkich tytułów nie może przekroczyć 25% kwoty wynagrodzenia brutto. Każda ze stron Umowy będzie uprawniona do dochodzenia odszkodowania uzupełniającego na zasadach ogólnych do wysokości 100% kwoty wynagrodzenia brutto, w przypadku gdy kwota naliczonych kar umownych, nie pokryje wartości poniesionej przez nią szkody.

- W dniu 30 stycznia 2020 roku została zawarta umowa („Umowa”) pomiędzy PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z siedzibą w Bełchatowie („Zamawiający”) a konsorcjum („Wykonawca”), w skład którego wchodzi: General Electric Global Services GmbH z siedzibą w Szwajcarii („GESG”) (jako lider konsorcjum), General Electric International Inc. („GEII”) z siedzibą w stanie Delaware w Stanach Zjednoczonych Ameryki oraz Spółka (jako partnerzy konsorcjum). Przedmiotem Umowy jest budowa w formule „pod klucz” dwóch bloków gazowo-parowych (nr 9 i nr 10), kompletnych zespołów urządzeń wytwórczych i ich instalacji pomocniczych, a także wszelkich pozostałych instalacji technologicznych, mechanicznych, elektrycznych, automatyki, wraz z przynależnymi im obiektami budowlanymi) w PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra („Zadanie”), obejmująca całość robót, dostaw i usług, w tym opracowanie dokumentacji projektowej. Na podstawie Umowy Wykonawca zobowiązał się do rozpoczęcia realizacji Umowy niezwłocznie po jej zawarciu oraz do wykonania Zadania w terminie do dnia 11 grudnia 2023 roku.

Wynagrodzenie za wykonanie Zadania jest stałe i wynosi 3 649 712 633,13 zł netto („Wynagrodzenie”), z czego na Spółkę przypadnie 1 515 097 248,13 zł netto. Płatność

Wynagrodzenia będzie następowała częściami na podstawie faktur wystawianych zgodnie z harmonogramem. Umowa przewiduje możliwość skorzystania przez Zamawiającego z prawa opcji, tj. zwrócenia się do Wykonawcy o wykonanie określonych w Umowie: dostaw, usług i robót, za dodatkowym wynagrodzeniem, wynoszącym 51 380 000 zł netto.

Na mocy postanowień Umowy, Wykonawca udzieli Zamawiającemu na przedmiot Umowy gwarancji jakości podstawowej, obejmującej okres 24 miesięcy oraz gwarancji przedłużonej na roboty budowlane, wynoszącej 60 miesięcy. W przypadkach określonych w Umowie, okres trwania gwarancji może zostać przedłużony, jednakże podstawowy okres gwarancji nie przekroczy łącznie 48 miesięcy, a przedłużony okres gwarancji nie przekroczy łącznie 84 miesięcy. Wykonawca udzielił niezależnie rękojmi za wady. Okres rękojmi pokrywa się z okresem gwarancji.

- W dniu 31 stycznia 2020 roku spełniły się warunki zawieszające: (i) wystawienie gwarancji dobrego wykonania kontraktu na kwotę 59.650.000,00 PLN na podstawie umowy z dnia 31 grudnia 2019 roku, zawartej pomiędzy Spółką a Bankiem Ochrony Środowiska S.A. z siedzibą w Warszawie („BOŚ”), na potrzeby zabezpieczenia wykonania kontraktu zawartego z Grupą Azoty Zakłady Azotowe "Puławy" S.A. na budowę kompletnego bloku energetycznego ciepłowniczo-kondensacyjnego w oparciu o paliwo węglowe w Puławach („Kontrakt Puławy”) (ii) wystawienie gwarancji dobrego wykonania kontraktu na kwotę 46 340 000 zł na potrzeby zabezpieczenia wykonania Kontraktu Puławy, na podstawie umowy z dnia 31 maja 2017 r. zmienionej Anekssem nr 3 z dnia 31 grudnia 2019 roku, zawartej pomiędzy Spółką, Naftoremont - Naftobudowa sp. z o.o., Polimex Energetyka sp. z o.o., Polimex Budownictwo spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. jako zobowiązanymi oraz Bankiem Gospodarstwa Krajowego („BGK”).

Główne warunki zawieszające obejmowały obowiązek ustanowienia na rzecz BOŚ zabezpieczeń, z których najważniejsze to złożenie oświadczenia o ustanowieniu hipoteki na nieruchomościach Spółki i zastawy na aktywach Spółki oraz jej spółek zależnych, a także zabezpieczenia wspólne, których beneficjentem jest również BGK. W pozostałym zakresie warunki wystawienia gwarancji dotyczyły dostarczenia dokumentów standardowych dla tego typu transakcji.

W związku ze spełnieniem się warunków, o których mowa w punktach i) oraz ii) powyżej, w dniu 31 stycznia 2020 roku, w związku z realizacją Kontraktu Puławy, BOŚ wystawił na zlecenie Spółki gwarancję dobrego wykonania (należytego wykonania) na kwotę 59 650 000 zł zaś BGK wystawił na zlecenie Spółki gwarancję dobrego wykonania (należytego wykonania) na kwotę 46 340 000 zł.

- W dniu 13 lutego 2020 roku została zawarta umowa („Umowa”) pomiędzy VEOLIA Energia Poznań Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu („Zamawiający”) a konsorcjum („Wykonawca”), w skład którego wchodzi: Polimex Energetyka sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (spółka w 100% zależna Emitenta, jako lider konsorcjum), Emitent (jako partner konsorcjum) oraz Energomontaż-Północ-Belchatów sp. z o.o. z siedzibą w Rogowcu (spółka zależna Emitenta, jako partner konsorcjum). Przedmiotem Umowy jest budowa w formule „pod klucz” systemu akumulacji ciepła w EC Karolin („Zadanie”), obejmująca kompleksowe projektowanie, dostawy, wykonawstwo, uruchomienie i przekazanie do eksploatacji. Umowa weszła w życie z dniem jej zawarcia, a zakończenie ostatniego z etapów realizacji Zadania – przekazanie do eksploatacji, nastąpi do dnia 10 sierpnia 2021 roku.

Wynagrodzenie za wykonanie Zadania ma charakter ryczałtowy i wynosi 35 978 469 zł netto („Wynagrodzenie”). Płatność Wynagrodzenia będzie następowała częściami po pomyślnym zakończeniu poszczególnych etapów realizacji Zadania.

- W dniu 28 lutego 2020 roku Spółka zawarła z Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim Spółką Akcyjną z siedzibą w Warszawie („PKO BP”) umowę („Umowa”), której przedmiotem jest wystawienie na zlecenie Spółki gwarancji bankowej zwrotu zaliczki w obrocie krajowym Gwarancja, w związku z realizacją przez Spółkę, w konsorcjum General Electric Global Services GmbH z siedzibą w Szwajcarii oraz General Electric International Inc. z siedzibą w stanie Delaware w Stanach Zjednoczonych Ameryki, na rzecz PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna Spółki Akcyjnej z siedzibą w Belchatowie, kontraktu na „Budowę dwóch bloków gazowo-parowych w PGE GiEK S.A. Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra” („Kontrakt”). Zgodnie z warunkami Umowy,

PKO BP wystawił Spółce Gwarancję na kwotę 47 360 495,98 zł ważną do dnia 31 marca 2023 roku.

Zgodnie z Umową, wierzytelności PKO BP zostały zabezpieczone: (i) przelewem na rzecz PKO BP wierzytelności pieniężnych przysługujących Spółce z tytułu Kontraktu, (ii) zastawem rejestrowym na wierzytelnościach z umowy rachunku bankowego, dotyczących rachunku projektowego otwartego na potrzeby obsługi Kontraktu; oraz (iii) zastawem finansowym na środkach pieniężnych oraz roszczeniach o wypłatę środków pieniężnych, w tym z lokat na rynku pieniężnym z rachunku projektowego otwartego na potrzeby obsługi Kontraktu. Ponadto, Spółka zobowiązała się do złożenia w terminie 14 dni od zawarcia Umowy oświadczenia o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania cywilnego. Kwota każdego z wymienionych powyżej zabezpieczeń wynosi maksymalnie 71 040 743 zł. Zgodnie z postanowieniami Umowy katalog zabezpieczeń w okresie po wystawieniu Gwarancji może zostać rozszerzony po spełnieniu przesłanek przewidzianych w Umowie.

- W dniu 3 marca 2020 roku zawarto ("Aneks") do umowy mającej za przedmiot wykonanie stanu surowego kompleksu mieszkaniowego w Warszawie przy ul. Ordona ("Kontrakt") pomiędzy konsorcjum w skład którego wchodzi: Spółka i Polimex Infrastruktura sp. z o.o. z siedzibą (podmiot zależny od Spółki) (łącznie jako "Wykonawca") a Projekt Echo – 136 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. z siedzibą w Kielcach. Aneks przewiduje: (i) zwiększenie, z tytułu rozszerzenia przedmiotu Kontraktu o prace dodatkowe, wynagrodzenia Wykonawcy o kwotę 154 435,72 zł netto, tj. do kwoty 36 822 435,72 zł, (ii) wydłużenie terminu realizacji Kontraktu do dnia 31 stycznia 2021 r. Pozostałe istotne warunki Kontraktu nie uległy zmianie.
- W dniu 6 marca 2020 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach Wydział Cywilny („Sąd Apelacyjny”), ogłosił wyrok jako II instancja w sprawie z powództwa Emitenta przeciwko Miastu Katowice („Zamawiający”), w związku z odstąpieniem od umowy zawartej w dniu 3 października 2011 r. na „Budowę wielofunkcyjnego budynku Międzynarodowego Centrum Kongresowego w Katowicach” („Umowa”). Umowa została opisana w raporcie bieżącym Emitenta nr 58/2011 z dnia 4 października 2011 r. Odstąpienie od Umowy zostało opisane w raporcie bieżącym Emitenta nr 75/2012 z dnia 20 września 2012 r. W I instancji, Sąd Okręgowy w Katowicach Wydział II Cywilny („Sąd Okręgowy”), zasądził na rzecz Emitenta kwotę roszczenia w wysokości 17,5 mln PLN. Wyrokiem wydanym w dniu dzisiejszym, Sąd Apelacyjny zmienił wyrok Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie, w ten sposób że: (i) kwotę ogólną zasądzanego roszczenia podwyższył z kwoty ok. 17,5 mln PLN do kwoty ok. 26,1 mln PLN; (ii) sprecyzował, że odsetki do dnia 31 grudnia 2015 r. są odsetkami ustawowymi, a od dnia 1 stycznia 2016 r. odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz oddalił apelację Zamawiającego w całości, oddalił apelację Emitenta w pozostałym zakresie i zasądził koszty postępowania apelacyjnego na rzecz Emitenta w kwocie ok. 53,6 tys. PLN. Kwota zasądzona przez Sąd Apelacyjny na rzecz Emitenta łącznie z odsetkami wynosi ok. 40,8 mln PLN. Wyrok Sądu Apelacyjnego jest prawomocny. Grupa ujęła wyniki zakończonego postępowania w sprawozdaniu za 2019 rok odpowiednio jako: rozpoznanie przychodów ze sprzedaży w kwocie 8 634 tys. zł, odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności w kwocie 13 039 tys. zł, oraz rozpoznanie przychodów z tytułu modyfikacji instrumentów finansowych (w przychodach finansowych) w kwocie 14 774 tys. zł.
- W dniu 27 marca 2020 została zawarta umowa pomiędzy Polskim Koncernem Naftowym ORLEN S.A. z siedzibą w Płocku („Zamawiający”) a Naftoremont-Naftobudowa sp. z o.o. z siedzibą w Płocku („Wykonawca”). Przedmiotem Umowy jest wykonanie w formule EPC robót dotyczących infrastruktury oraz rurociągów międzyobiektowych w ramach zadania inwestycyjnego p.n. „Instalacja Visbreakingu w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku” („Zadanie”).

Wynagrodzenie za wykonanie Zadania ma charakter zryczałtowany i wynosi 106 800 tys. zł. Umowa przewiduje dodatkowe wynagrodzenie w maksymalnej wysokości 13 150 tys. zł. w przypadku potrzeby realizacji wyszczególnionych prac projektowych i wykonawczych o charakterze ewentualnym. Płatność wynagrodzenia będzie następowała w częściach, po zrealizowaniu określonych etapów Zadania. Wykonawca będzie mógł ubiegać się o zaliczkę w maksymalnej wysokości 10% wynagrodzenia netto. Wykonawca zobowiązał się zrealizować Zadanie w terminie do 34 miesięcy od dnia zawarcia Umowy. Wykonawca udzieli

Zamawiającemu w formie gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych, bądź potrącanej z wynagrodzenia kaucji: zabezpieczenia należytej realizacji i starannego wykonania przedmiotu Umowy oraz usunięcia wad i usterek przedmiotu Umowy. Wykonawca udzieli Zamawiającemu w formie gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych zabezpieczenia zwrotu zaliczki. Umowa przewiduje możliwość nałożenia kar umownych na Wykonawcę, ich łączna wartość z tytułu opóźnień nie może przekroczyć 20% wynagrodzenia netto. W umowie zawarto możliwość nałożenia kary umownej w wysokości 10% wynagrodzenia netto na Wykonawcę w związku z odstąpieniem przez Zamawiającego z winy Wykonawcy. Na okoliczność szkód Zamawiającego, przekraczających wysokość kary umownej, Zamawiający zastrzega w Umowie prawo do dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych. Na podstawie Umowy Wykonawca udzieli Zamawiającemu na przedmiot Umowy gwarancji na okres 36 miesięcy, a na zakres Zadania obejmujący powłoki zabezpieczające i lakiernicze na okres 48 miesięcy. Strony przewidziały umowne prawo odstąpienia od Umowy przez Zamawiającego w określonych przypadkach.

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tys. zł)

Warszawa, 16 kwietnia 2020

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU		
Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
Krzysztof Figat	Prezes Zarządu	
Przemysław Janiszewski	Wiceprezes Zarządu	
Maciej Korniluk	Wiceprezes Zarządu	

PODPIS OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA SPORZĄDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO		
Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
Sławomir Czech	Dyrektor ds. Finansowych/ Główny Księgowy	